

Ar pascha wifuschehlīga Augsta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weefis ar pee-
lisumeem malfā:
 Ar pefufstichanu
 eefshemē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.
 Rīgā fanemot:
 Par gadu 2 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. — lap.
 1/4 gadu 60 lap.
 Ar pefufstichanu
 ahrsemē:
 Par gadu 3 rbl. 60 lap.
 1/2 gadu 2 rbl. — lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis.

Politiskis un literariskis laifkrastis.

Redakcija un eefpedizija
 atrodas Rīgā,
 Krista Plates grahmatur-
 un bilshu-brufataru un
 burtu-lecturu pee Petera
 bafnijas.

Sludinajumi malfā
 8 lap. par weenas slejas
 fmalty rasti rindnu.

Ahrselejuumi u Mahjas
 Weefi un sludinajumi
 fuhtami u fshadu ahrst:
 Bz akcehmio raners
 Maacs Biscnes, r. Pura
 (Mahj. W. eefped. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnahf weenreis nedefa, treschdeenās. — Ar katru numuru isnahf literariskis peelikumis un katru mehnesi femkopibas peelikumis.

Satura: Rīgas Latweeschu Weedribas sinibu lomifijas wasaras sapuljes. — Rībna deht prinjipeem. (Lurpinajums.) — No eefshemes: a) Baldibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No jltām Kreeowijas pufem. — No Rīgas. — Rūgneeziba. — No ahrsemem. — Tirus sinas. — Telegamas. — Dschadi raksti: Rahdam wajaga buht skolotajam? (Weigas.)
Literariskā Peelikumā: Somas nefejs. (Lurpinajums.)
 Dsejofli. — Prabta pehrles.

Rīgas Latweeschu Weedribas sinibu lomifijas wasaras sapuljes.

Scha gada sinibu lomifijas wasaras sapulze, kura lahrtigi il gadus mehds notikt ap jaunajem Jahneem, ar-keologiskā longresa un etnografiskās iistabdes deht notika 31. jultjā un 1. augustā. Wej tam ari Stendera 100-gadu nahwes peeminas deena no maja mehnescha bija atlikta un peeweenota wasaras sapulzet, zaur to tad ta pate bija jo tupli apmekleta. — apmehram no 200 beedreem un weefem. Kad preefshoneels firnigā runā bija apfweizitajis sapulzejufchōs, sapulze stahjās pee deenas darbeem, un Smiltenes mahjitajs. K. Kundsinfch pafneebja sifkalas biografsifas sinas par to wihru, kuresch lizis rakstīt u fawa lapa akmēna „Latwis“, par W. O. F. riedu F. riedriki — tautas mutē dehweto „wejo Stenderu“. Te ja peemin, ka senā Latwju darbeneela gihmetne ektas krahfās no paschu mahfsheneela Rosenthala pehz usdabuteem parau-geem no jauna pagatawota bija glihtā puku deforejumā iistahdita. Zeenitam mahfsheneelam azim redsot bijis nolubhs scha popularā wihra waigu idealfset, bet mums schteet, ka winam tas isnahjis pahrat flaisis — til flaisis, ka tas ar zitam Stendera gihmetnem neubhs lahgā saweent-jams. Tā ka wezais Stenders naw bijis flaisuma, bet gara waronis, tad wina iistats mums ne masal buhtu mihsch un interesants, tad tas lihdsinatōs jau efofcheem paraungeem, kuri gan naw til flaisi, bet la domajams to teefu wairat pateefi. Schis wihrs, kura peemini Latweefcheem ne masal eemefla godat, ka brijhibas karotaja Charlesa Merfela, dsmis Laschu mahjitaja muischā 27. aug-ustā 1714. gadā, sawu pirmo mahjibu dabuja no tehwa, kreetna filologa, tad Subates Banera priwat-flolā. 22 ga-dus wezs buhdams tas saht studēt Jenā teologiju. Wehlat tas Halles augstifolā par flolotaju Frankes bahrimu mahjā, bet

nemeerā ar flolas garu un pahrnahf kurjemē. Top mahj-flolotajis, nodarbojas ar Wolsa filosofiju, tad ir lihds-preefshoneels Belgawas leelajā pilfshetas flolā. Pehz tam winfch ir 8 gabus Lindē par mahjitaju. Linde noded. Stenders aiseet par mahjitaju Leifschōs u f leelo iistaksto Scheimas draudfi. Wirzawās labo mahjitaja weetu tas pehz fefcheem gadeem atraida un dodas uf ahrsemem tahlat mahjitees. Pirms Braunschweigas walsti peenem flolas preefshoneela un mah-jitaja weetu, tad Kopenhagenā tā geografijas profesors fa-teelās ar ta laika iiglibtibas nefejeem un peeteel pee ta laika iiglibtibas awoteem. Politikas deht stary Daniju un Kreeniju greefshas atpafat uf Kursemi, tur top par Seh-zpils un Sunafles mahjitaju un nobeids sawu dshiwes gaitu 17. majā 1796. g.
 Stenders, tā sinams, Latweeschu tautai pirmāis nobi-binajis laizigu rakstneezibu. Reserents gan nepafneebja ne to par wina jaunu, kas jau nebuhtu zitur kronikās un wehstufstōs apzerejumōs sinams, bet schahdas deenas gal-wenais ufdewums jau ari tilki ir, silteem wahredeem zelt preefshā, to mehš par sawu feno darbeneelu sinam. Lihdsi ar to tas aistustinaja interesantu jautajumu 1) waj leeli wihri darijufchi leelus laifus, — jeb waj 2) laiti ifaudfina leelus wihrus. Par to pee mums lihds ar spirgtatas fu-stibas pamofchanōs Latweeschu preefsh dauts spreesis. K. Kundsinfch peefriht tam, ka eewehrojami wihri naw no faweem laikeem schkrami. Weens newar buht agral un otrs wehlat, — „L a d g a i s m a a u f t, k a d p u t n i n f c h d f e e d.“ Tapat tad lahbu laifu buh-schanas auzi, dsmis, parahdas un zihnas jaunās domas un padomi, kas leelajam kauschu pulsam tā eefriht prahtā, to aistustina, tad schis domas un padomi laifch fahnes tah-dās ifredsetu, apdabwinatu zilwetu firdis un prahtā, kas tos pilnigi usnemdami, iflopi un iflaro un dara faprotam-us, pee-efajams, berigus un noleel par darba dshiwes mehri uf dsmumu dsmumeem.“ Un tā mehš nekad ne-warefim noleegt ka ir bijufchi un ir leeli wihri, kuri wis-pahrigā labā naw schaubijufchees un scho labu nojauzdami lihds lapa malai naw no sawa mehra atlaphufchees, fchee ir tee wihri, kures mehš godajam pehz wina nahwes.
 Wezā Stendera muhsch bijis seedōs wispahribai,

winfch faweem mihteem Latweefcheem naw bijis tilki ween-tahds mahjitajs lahbus tee dauts redsejufchi un dshreju-fchi. Bil leels wina nopelns ari naw, ka tas 1752. un 55. gadā ar Kursemes superintendentu apghada jaunu dseef-gmu grahmatur ar rihmem un biltem, pehzal jauno iistai-droto dseefmu grahmatur, — tad tomehr jo wairat preefsh-toreisejeem apstahkteem iifata wina dseefma: Juhš kungi klaufaitees. Mehš maifes tehwi efam u. t. t. (Latweeschu attihstibas flōis, no A. Deglawā, Rīgā 1893. 14. l. p.) Schi ir toreisejeem laikeem nosaufzama „jauna, labā dseef-ma“, astonpadesmitajam gadu fintenim. „Schis gadu fintenis bija prahneezibas gadu fintenim“ K. Kundsinfch itin pareifi faka, „wina idejas bija prabta iflopfchana uf laimigu dshiwofchanu. Tās toreif aistustinaja wifu pafauli. Tanis wifnōs lihgojās ari Stendera dshiwes laiwina, tee wehji puhta ari wina sehgeles. Kas plafchōs Ewopas watarōs notika tas atspogufōjās masā sinā ari Kursemē.“
 Bet kas tad tas bija, kas eekustinaja til loti toreisejo domu pafauli? Sinatne uf reifi ka no mehga modusees bija eeraudfijufi semkopi ka laimes, kura mah-koines zeribu, prahneeziba soloja dabu un zehlās jaunās idejas tautas fainneezibā. Pastahwofchā merkantila sistema mahjija, ka tautas manta pastahw tilki flānoschās naudas dautsumā. Wispahribas labā wajadseja ruhpetees, ka walsti labi dauts selta un fudraba, neween tas lo eeguhst zaur raktumem, bet japabalsta ari zaur preefsh-teeffbam naudas pelnitajās, amatneeziba un tirdsneeziba. Kas winam konkuretu, to nedriht no ahrsemem eefest, lai wina rafhoshana netiktu apgeuhhinata zaur padahrgu ufturu, tad jaalsteeds iifwest uf ahrsemem paschu walstis femkopibas produktus.
 Pee schahdas fainneezibas walstis turejās un femko-ifcha-arajina stahwolkis bija wifstim nospeefis un gruhst. Spilgtām krahfam wehsture iftehlo wina behdigo stahwolk. Pofis un nabahfiba draudeja walstis faghahst, tad gaisinas un progresa draugi mehseja lihdselkus, ka nelaimi mowehsi. Prāffja, ka katre lai buhtu par sawu darbu kungs, prāffja brijhu fazenfbu amatneezibā un tirdsneezibā. Ludwiga XV. finantfchu ministrs Gurnē (Gournay) Franzijs stahjās karata preefshā ar flaweno formulu: „Laissez faire,

Dschadi raksti.

Rahdam wajaga buht skolotajam?

(Weigas.)
 Rabs flolotajis juht sawai tautai lihdsi, winas gruh-tumi un behdas ir ari wina behdas. Winfch publejas, winfch zihnas zil wina spehā, la waretu palihdsiet. Winfch nebihstas no pretineeleem, kas aij gara alhibas winam stahjas zefā. Winfch neleelas atbahditees no darba, dascha-deem patigeem usbruceeneem, bet strahdā, klufi un patstah-wigi, it la apfshpees tahrpinfch graufch, lihdsi pehdigi tum-fibai fahagahfchās, lihdsi wina pretineeki teel pat par wina draugeem. Skolotaja ufdewums un wifš wina darbs gan ir gruhst, bet zil jauts un patihfams! Lai atzerramees til to eespaidu, kas juhtas, lahdas dabujam pafstahgajotees ap-finiga dahrsneela koptā dahrsā. Waj tad flolotaju dahrsā neaug dauts flaisifatu stahdimu, waj wina audfinafchanas mahflla nespehi radit faldatus augtus nekā nebrihwo stahdu audfinatajās rada, ja tas tilki negrib fweedru taupti sawu dahrsu neapnifstofchi kopt un fargat?!
 Tautas lablahfiba zeefchi fahfita ar audfinafchanu. Kur wafeligi, pareifi audfinafchanas eeflati un jehdseeni, tur alafch ifaugufchi flipri, kreetni wihri, faprahfugas, roffgas mahies; tur tautā — jehschu ar pamafam — iiflatas it la lahds atdshiwofchōs gars, kas wina zeltin pajel. Wej pareifseem audfinafchanas jehdseeneem naw panahlama gimenes laime, bej teem ari tauta newar zeret uf kreetnu nahlamibu. Skolotaja peenahfums ir puhletees zil speh-jams iiflatit tautā, kaudis pareifus eeflatus par audfina-fchanas fwaru un winas leelo spehlu katra zilwela dshiwē.
 Skolotajam wajadsetu nepeefufstofchi atkal un atkal norahdit un ahrabdit uf audfinafchanas eefpehju, pee katra zilwela, wajadsetu nenogurfstofchi rakstīt un zil ween eef-pehjam iiflatit tautā pareifus audfinafchanas jehdseenus. Tās buhtu darbs, par to nahlamās pa-audses fawus au-

dsminatajus gobinatu un zeenitu, zaur to tee faweem pehz-nahjejeem buhtu aistahjufchi, neafpweramus dahrgumus. Bil dauts tagad nenopuhlejas attihstitatee, kreetnakee tautas spehfi ar rakstneezibu daschadōs arodōs! Mehš waram us-rahdit labu kopianu daschadu sinatnifku rakstu, zaur to muhsu zentigeo „dehli“ un „brahti“ ari fawus masalos brahstis grib wilt uf augfchu, grib wilt faw tuwaki. Tee ir upuri, kas mums ar preefu un patehribu buhtu jafasam. Bet tā tee teel tautā ufnemti? Bil ir, kas winas lasa, zil ir, kas dhenas pehz tahlatas gara iiglibtibas — un tahdā wifš atihdsifina wina gruhstos puhliams? Waj gan naw jafala: wahji, pawifam nepatehigi. Kur fche waina? Es faku audfinafchanā. Tauta naw fagatawota, naw ifaudfinata, lai wina faprafstu tos labumus, ko sinatnifki raksti wina i-waretu dot; tautā wispahri: truhst dshifchanās pehz aug-stafas iiglibtibas, lafot kreetnus, flingri sinatnifkus rakstus. Da ar wina ir lahre, tad tee ir tilki eefsimtee dihgfi, kas wehl neattihstitti wina fuaufch. Schi lahre ir nenoteikta ir nefinama, tā pee lahrotā lai teel — un zaur to, waj nu nomaldas no ihstā zeta, waj nododas tahlatā gara kuhtribā. Te flolotaja wifutiba loti wajadffiga, winam buhtu jamodina tautas fnaudofchee gara spehfi, jaweizina un japabalsta tautas lahre pehz gara iiglibtibas. Kā lairai audfinafchanai jaeret palahpenigi, tā ari tauta ja-audse tā fahot no pascha pamata, fahlot ar ihsto tautas flolotaju m a h i. Mums jafagatawota mahies, lai tam netruhstu wiswajadffigalo audfinafchanas eeflatu un jehdseenu, mums japamahza winas, ja-aifrahda winam zil loti fwariga loma stahw wina rolās, ne tilweem wina gimenes pehz-nahjeju nahfomes labuma fagatawofchanai, bet ari wifas tautas pajelshanas sinā. Mums ja-aifrahda, tur tās kuh-das, japamahza, tā tās nowehfshamas. To attal weenigi til tad spehfm, ja mums flolotajeem buhs tuwaks salars ar wifu dshiwē, ja mehš peefleefimees tuwal tautas dshiwē, zaur to wina attal muhs faw arween tuwal jo tuwal wilks un dahwās sawu pilnigu uftijibu. Bet zil tad ir schai sinā darits, zil tad efam puhsejufchees tautā iiflatit audi-

nafchanas jehdseenus, pedagogifkus rakstus. Wej leegfchanās jafala, ka tal masal par wifu zitu arodu wajadffibam, kas tautai buhtu nepezeefchami wajadffigas. Skolotajam ne-ween schai sinā jaustura fatiflime, jamellē fahies, kas wina fahsta pee laudim, pee dshiwes, bet ari zita sinā, wina pascha labā. Dshiwā fatiflime, faefshanas ar laudim, ne-nogurfstofcha darbiba wina labā, buhtu fahies, kas flolotajus wairat fahfitu pee behrnu wezakeem. Tā flolotajis waretu pedagogifku sehllu feht pilnam fawjam tautā. Ar ihsta audfinataja wehribu un labalo apfimu ifwetis audfinafchanas sehllu flolas iistabā, tas ari waretu wezakeem pastahstīt, kas darams no wina pufes, lai ifsehtā sehlla nefalafli, waj nifni putni tās neapehd, eekams ta usdihgfi — un kad uf-dihgufi, tā stahdinfch apfopjams, tad tas pahrlahditis no flolas fehtā. Tā luhf strahdajot iifihdsinatōs un masinatōs dauts greifi aifspreedumi: pret flolotaju un ruhfti peehfsh-wojumi daschus fshwus zihnimus weidot flolotaja un wezaku — wisnotak kauschu starpā. Man if peehfshwojumeem sinams, tur flolotajis strahdā uszihtigi klafē, bet tilki ari klafē — ahrpus klafes winfch nenem ne masalās dalibas, pee wispahrigās kauschu dshiwes, lai gan wina pagasta trihs beedribas jo nopeetni darbojas (dseefafchanas, femkopibas un krahfklafē). Par spihst wifai wina uszihtiba klafē, kaudis ar wina tomehr naw meerā, lahprahst wehlas kaut winfch labat aiseetu. Schis pais zilwels ir mehginajis wairat reises kuhgt pagasta weetneelus, lai jel pa-angstina wina wifai maso algu, uf ko katru reifi dabujis atbildi; strah-dajeet tilpat uszihtigi muhsu labā ahrpus klafes, ka Juhš strahdajeet klafē, tad mehš Juhšu algu bej pretofchanās pa-angstinafm. Te fahks, ka kaudis teefcham ari grib, lai flolotajis ari dshiwē wineem, peewifas tuwal flahst, lai ir flolotajis neween behrneem, bet ari peeaugufchajeem. Ari newaru aistah neminejis, ka flolotajis nedriht wiš buht wifai populars. Naw nebuht labi ja flolotaju eeluhds wifas pagasta lahjās, behrās, kreffibās u. t. t. un flolotajis ari winas wifas eerdas un paleel no pirmā lihdsi pehde-jam weefam, — tur lihdsi dheed, wifu lihdsi runā, wifu

laisser passere". — t. i.: „laujeet strahdat un dodeet waku".

La pascha karala meefas ahrstis Kenē (Quesnay) nodibina jaunu teoriju, fisekratizmu.

Behz schis sistemas pamata mahzibam pate daba ir tautas bagatiba, ne nauda, bet pahri palitufchi wajadfibas...

Arī teologa L. Wehrina preefchlaschjums par wežo daubspuško Stenderu bija peewilzigs.

Referents aprahdija, ka wezais St. bijs Latweefchu waloda daudf weiflaks un pasinis winas dabu labaki, neta wina stola...

Apstatam par wežo Stenderu seloja zeenigi J. Krišchana preefchlaschjums par augstas iglihtibas iplatischanu.

Zibna deht prinzipecem.

Sawada zibnas metode „Deenas Lapai", ja ta redf, ka ar pretineca pascha uflateem netifs gald, tad tam usteep...

tos ismehgina, tikai pehz deesgan luga laika tee top wis-pahrigi. Semkopiba nu gandrifs weeniga maschina, kas tapuse teefcham wispahriga, t. i. zil tas atteezas u leela...

Sal. Wist, Landwirtsch. Maschinenkunde 1889. Centemashinen, Menjel und Venger's Landwirtsch. Kalender 1896. S. 148.

libdft banda u. t. t. Tapat naw labi ja skolotajs usinels wisas pagasta kauschu sapulzes un rauga tam labi filti peefleetes.

war satiktees ar dshwi, ar saweem iskolotajs isstasteem audsetneem un tos audsinat jo projam. De ir weeta, kur skolotajs war dshwe seht pedagogistu sehstu, kur war pamahzit tehwas un mahtes to kopigaja darba.

wuens spehjam scho, otris atkal to semigal strahdat. Ta deht ari nedrhtstam pragft, lai wis skolotajj buhtu weenadi, lai wiseem, gluschi wiseem buhtu ta paff iweiziba, tas paschas sekmes.

tab waram dabūt, tad šcho arslu deenas darbu apreķinam peļz wefela gada panahkumeem leelšaimneezibās un gada pabarito darbu īdalām ar to deenu īstaitli, zil arklis bijis darbā. Tahdejadi reķinot īnahl pawifam žitads panahkums, nekā tad ufdod darba rašchenibu peļz tam, zil arklis padara īstahdēs masu gabaliu aparat, kur pa laisam teel arta jau eepreelšy īrdena seme un neatkriht nost lais preeelšy arla pahstatiščanas us žitu tihrumu. Wefelās leelšaimneezibās, kā Bellijas muiščās Ungarijā, kur leetoja peezus 20-sirga spehlu twaita arslus ar dubult-lokomotivem žaurmeħrā pee dīstārščanas (us 15 zollam) ušara tīf 4, hektarus (12½ pubraweetas) 10 stundu darba deenā un tīf 13 stundas strahdajot tīfa līhđi 6 hektareem (16 pubraweetam). Sekli arot (8—10 zollas) panahkumi ne-bija nezil leelaki, proti 5, hektari (14 pubraweetas) 10 un 6, hektari (18 pubraweetas) 13 stundās. Tīkai ar gruberi (stīpru eješčas weibigu daitku, kas semi tīf īswanda, bet welenu neapgaħšy) apstrahdā līhđi 22 pubraweetas 10 stundās un ezejot pat līhđi 30 pubraweetas.*) Bet jau pee 14 sirga spehlu dubult-lokomobilem panahkumi bija par wefelu treščdalu masaki, proti dīkai arot ušara 10, sekli arot 14 pubraweetas 13 stundās, t. i. pateesbā brokasta un pušdeenas atpuhtu eekšaitot 15 stundās. Tad „Deenas Lapa“ stahsta, kā 1 lokomobile arklam wajadsiģi 3 žilweki, tas īr nepareiši, weenas lokomobile arklam wajadsiģi wīf 5, diwolokomobitu (no 16—20 sirgu spehla) pat 7 žilweki un wehl 2 pahri sirgu preeelšy ogtu un uhdens peeweščanas**); proti pee latras lokomobiles wajaga 1—2 žilweku, us arkla 1—2 un uhdens un ogtu wedaiu 2. Īf-naht us latra žilweka pee dīkai arščanas ne pilnas 2 un sekli arot 2½ pubraweetas deenā. Bet tas jau wehl naw wīš, šaje jānem weħrā, kā twaita arklī loti dahrgi un praša augstu dīščanas apreķinu. 2 lokomobitu arklis maķā ar wajadsiģeem daitteem, arkleem, eješčam, grubereem ap 50—60,000 marķas (ap 20—25,000 rbf.) un warēs buht darbā ap 20 gadus, pee sam finams arklū lemesči un eješčas tāpat nahksees wairakfahrt atjaunot, tāpat wellamo drahts wītwi. Ja nu pat par wīšu daitku atjaunosčanu un peelahpīščanu nelo neatreķinam, eewehrodami, kā peļz 20 gadeem atlīksees ap 250—300 bīrlawu wežas dīšļe, kura warbuht atweħrs īdewumus par peelahpīščanu darba laisā, tad tomehť īnahl latru gadu dīščanas suma ween 3000 marķas (ap 1400 rbf), tas īr, ja arklis 100 deenas darbā, kā žaurmeħrā mehđi apreķinat, tad ītdeenas īnahl 30 marķas (ap 14 rbf.) dīščanas naudas, un ja šcho ngudu apreķinam darbā un strahdneeku reķinam loti augsti, us 5 marķam (2½ rbf.) deenā un peelahpīščam, kā fabrikants nopelna puš (īstienībā tas pelnis warbuht knapi ¼), tad tomehť pee teem 7 strahdneekem wehl japeereķina 3 naht, kureem pašahwiģi wajadsetu buht darbā, lai arkla dīščanas teesū atweħrtu. Un te tātšču proģenti nemas naw reķinati. Twaita arščanu ari leetprateji, kā Wīstis apreķina us 36—40 marķam par hektoru (ap 7 rubkeem puħra weetu), tā kā ja no tās neatlektu īndirekti labumi, proti ja twaita arkleem apstrahdata seme neisdotu ap 2 puħrus labības wairak no puħra weetas, tad neween tās neleetoju. Kā aparščana Ungarijā ar twaita arkleem īnahlot daudš lehtaki nekā ar wejeem arkleem („D. L.“ Nr. 154), to apģalwo tīf fabrikantu broščuras, ne nopeetri semlopi. Īaur twaita arkleem teel gan seme labaki īstrahdata un žaur to raščas masleet pazetas, us to „D. L.“ ar lepnumu aīstrahda, bet te naw ja-aīsmīst, kā tahda seme ari stīprat jameħslo, žitadi seme tīš īfuhkta un raščas aħtri ween atkal nokrišis. Ari ogtu pateħriņšy pee twaita arkleem ufdots „D. L.“ drusku par masu, 1800 kilogramu ogtu pateħrē jau 14 sirga spehlu lokomobīlu arklī, 20 sirga spehlu lokomobiles 2400—2800, 16 sirga spehlu lokomobīlu arklī šahdā sīnā pateħrēs ap 2000—2300 (Sal. Wīst, landwirtschaftliche Maschinen. Perels, Rathgeber bei Wahl und Gebrauch landwirtschaftlicher Maschinen) un ogles tātšču ari nebīst no gāģa, bet kalnu raktuweš jaīstrot un pa dīšļeeteem, upem u. t. t. japeewed, weenu tonnu (61 pudus) ogtu īsraht par deenu war tīkai dees-gan labš kalnraģis; ja nu ar' peenemšim, kā twaita arklis strahdās tīf turwu pee oglu raktuwem, kā īnahlš weenas tonnas peeweščana līhđiģa tīf pušlīhđi weenas deenas žilweka darba speħtam, tad tomehť wajadsiģo ogtu īsraščana un peeweščana atkal prašis preeelšy weena diwolokomobīlu arkla wīsmas 3—4 darba deenas. Tā tad nu jau fanahģa, kā proģentus par arklū pawifam nereķinot, ne ari raktuwu īhpāščneeku pelnu staitot, wajadsiģi jau 13—14 žilweki preeelšy weena twaita arkla, tā tad us latra strahdneeka īnahl pee dīkai arščanas tīf weena puħra weeta deenā, sekli arot masleet wairak, gluschi tīšpat žil ar parastajeem sirgu arkleem. Taisnība, Amerikā ar wairak lemesču arkleem apar gan wairak, pat 4—5 puħra weetas deenā bet pee tam ari tīf 4—6 zollas dīkī. Tahdejadi gan war rīhtotees auglīgā jaunā semē, bet ne weģas kulturalas semēs, tur seme jaīstrahdā dīstak un ruhpiģal kā ari stīpri ja-mehslo, lai ta dotu auglūs. Katrā sīnā „D. L.“ apģalwojums (Nr. 154), kā weenas weenīgš strahdneeks ar twaita

arklū warot apart wefelu tihrumu īr „breesmigakais bleķis“ un leģina tīf no leetas nepaīščanas. Twaita arklis, kā redsejām pawifam neaīstaupa žilweka, bet tīf daudš mas dīšhwneeku, sirgu waj weħršču speħtus, pee lam tomehť 4 sirgi waj weħršči uhdens un oglu peeweščanai tā kā tā waja-dsiģi, kurpretim ja ari ari grībetu ar dīšhwneekem, tad waja-dsetu laħđu 20 sirgu waj weħršču twaita arkla weeta. Šcho jena un tamlīhđi amortīzāģijas suma, kā ari parasto arklū dīščanas suma šameħrā daudš masaka, nekā pee twaita arkla. Ja peenemam, kā sirgi speħi kalpot 10 gadus un labš darba sirģš maffatu 500 marķas (240 rubfu), kā tas mehđi buht Wāģijā, tad īnahl, kā par sirģeem īseetu ī-gadus 1000 marķas, bet ne 3000, kā par twaita arkla dīščanu. Bet tam wehl par 3—4 īfgadus jaunem arkleem īseetu pahri fīntš marķu. 20 sirgu ustura 100 deenas ari gan maffatu ap 2000—2500 marķas, t. i. sirgu ustura wehl nemaffatu tīf daudš, žil twaita arkla proģenti. Ari tad, kad eewehro kā 20 sirģš un tīšpat ar-klēs buhtu eeguldīs 12,000 marķu leelš kapitalš, reķins nezil negrosas. Īf ta tad šaprotams, šapeħz peemeħram Wāģijā wehl 1885. gadā, kā pate „D. L.“ peewed, leetoja tīf 836 twaita arklūs, ar kureem waretu apstrahdat, ja reķinam 1200 puħra weetas us arklū, laħđu miljonu puħra weetu semeš, šameħť wīš Wāģijā tihruma semeš ap 72 milj. puħra weetu. Ja mehš pee pļaujamām maščinām peenemam, kā weena žilweka deena maķā tīšpat kā weena sirga deena (Amerikā lopu ustura lehtaka un šapeħz sirga deena maķā maķat, apmeħram ¼, tīfdaudš kā žilweka deena; Wāģijā un Austrijā, tur lopu barība dahrga sirga deena maķā wairak), tad, kā redsejām, bes 2 žilwekem wajaga wīsmas 4 sirģš, kopā 6 sirģu un žilweku deenas. Bet nu wehl nahť maščinas dīščanas suma. Pļaujama maščina, kas pate seen kuhlīščus un maķā 1200 marķas nodīst 5 gadš, pawifam 100 deenas bīģuse darbā. Tā tad us latru deenu īnahl 12 marķas dīščanas naudas, jeb us agrakā apreķina pamata, wīsmas 1½ darbā deenas. Bet pee wīša ta wehl īseet no puħra weetas ap 4 mahģinas striku, jeb par deenu 40 mahģinas, kas atkal atweħrs wīsmas 1—1½ darbā deenas. Tā tad preeelšy pļaujamas maščinas, kas 10 puħra weetas deenā nopļauj wajaga ap 9 žilweku un sirgu deenas, atkal apmeħram gandriš tīšpat žil ar īstapri pļaujot. Tā tad nonahťam pee gala fleħdeena, kā pļaujamas maščinas un twaita arklī loti maj šaišina darba īlgumu, bet gan strahdneekūs atwabina no grūhta meesas darba. Kā leelšaimneezibās, sewīščki ja netruħstī kapitala, nebūht eespeħjams weīģiģaki rīhtotees, kā maģrunteezibās, to pawifam negribu nolēegt, bet tas tur bija eespeħjams jau pīrms tehnīšla proģeša, maščinu laimeta. Maščinas semlopiģā jau no swara īr, bet tomehť tam tur naw tahda nošīme kā ruhpeezibā. Wairak warbuht waram žeret us darba šaišīnāščanu laulšaimneezibā, ja īsrahđisees par derģeem un eeweeģisees ele-trīstī arklī, laħdus šohogad daščas muiščas Salkijā, žil sinams ar labām selmem īsmehģina un lauku dīšļeģeki mehflu īšweščanai un labības un šalmu eeweščanai. Kā pļaujamas maščinas tīktu leetotas wīšas leelalās šaimneezibās īr weenlahpīšči repareiši. Kaħda no wīšleelakām un wīš-labaki wadītām žukura beesču šaimneezibām Salkijā tās ne-mas neleetoja (Sal. Zhiels Jahrbücher 1887. Das Gut Bentendorf.) „D. L.“ tahtak stahsta, kā Amerikas fermas Datotā un žitur, kuras dibinatas us pīlīgi kapitalīstīteem pamateem, dodot akģionareem līhđi 40% pelnas. Argē-tinas līhđi 25%. Waj „Deenas Lapa“ newaretu pašahstīst, īf laħdeem awoteem taščis bīħnuma sīnās smehluše? Peļz kaħtģil nopeetmalām graħmatam tagad Amerikānu leelšameri pelna ja daudš 5—6% un labšs gadšs drusku wairak.

„D. L.“ atstahsta Nr. 157 garu stahstu par žukura beesču audseščanas atīstīščanos un beesču žukura īģa-tawoščanu, kas jau nu šawā sīnā gluschi īnteresanti, tīkai, kā raħdas, ta šche peemīrfuse īhto sīħdus leetu, proti par žil semlopiģā ar maščinām rīħtoģotees īseet masak žilweka darba. Īr tātšču wīšpahri pašīštams, kā žukura beesču audseščana praša tīšni loti daudš žilweka speħla, sewīščki pee to nolopsčanas, bet ari žaur to, kā žukura beetes wairak reīšes jaramē no nesahlem un ja-aprašus drusku ar semi. Amerikā, tur wairak parasta maščinu šaimneezibā un darba speħi dahrgi, tīkai žaur to wareģa paželt žukura beesču audseščanu, kā par eelšsemē raščotu žukuru maščaja 1—2 žentu (2—4 lap.) premijas no mahģinas. Žukura beesču audseščanai tīkai ta nošīme, kā ta peespeeduse semlopiģus semi labi dīkī īsrahdat un stīpri mehflot, žaur to tad us tahdas seme ari labības raščas žehluščas. Kā šchimbriščam newaretu wehl raščas stīpri paželt, ja wīšur rīħtos ar leetpraščanu un peeteelošcheem kapitalceem, to nelad ne-efmu leedšis, bet gan wehl daudšfahrt us to aīstrahđiģis, domaju netīf ween, kā „D. L.“ kur ta peewed žitatu peħz prof. Granwoajeja, kā Franģija waretu īstīst bes labības eeweščanas, ne, ta wa-retu wehl usturet ottīf leeku, warbuht pat tīħš reīšes leelatu eedšīhwotaju staitu. Bet šaprotams, kā tur tad ee-preeelšy japeeleel wajadsiģais darbs un kapitalš.

(Turpmal beigas.)

No eekščemes.

a) Waldibas leetas.

Widšemes gubernas mehneeks Palmbachs pa-aug-štinats par koleģiju padomneeku.
Par Widšemes gubernatora sewīščku ušdewumu wežakā eeredna weetas īspilditaju eezeltš Ddesas apģabal-teečas jaunakais teesū amatu kandidats Wladimirs Ķakow-kews. (W. G. A.)

Par Rīgas Griebentšikowa nabagu patwešmes turatora pašģigu apstīprinats Lawrentijs Dedušows. (W. G. A.)

Želu ministris, kā „Mittheilungen und Nachrichten für die evangelische Kirche in Russland“ šno, us ew. lut. generalkonģistorijas luhģumu, atweħleģis luterānu mahģita-ģeem, kuri pa dīšļeģeem brauj īspildī šawa amata pee-nahkumus, dot weenreīseģas dīšļeģeta bīħwīketes.

Kuršemes gubernas akģises waldeš jaunakais kon-troleers pee brandwīhna dedšinatāwam cand. phil. Friedrichs Ķarais eezeltš par wežako kontroleeri. (K. G. A.)

Par beswainības deenastu polīģijā apbalwoti ar medalam, kuras Annas lentā nešajamas us kruhtim: Rīgas pilšehtas polīģijas gorodowoj: Antons Mursā, Kon-stantins Franģewiščs, Ķahnis Friedenberģs, Ķriģis Kruħ-mīnšč, Ķahnis Andščijewš, Ķahnis Ķaunščewskis, Ķasimirs Braščunafš; Rīgas pilšehtas uģunsdēģeģi: Peters Ķasewiščs, Maķšims Kudriks, Ķriģšahnis Šchemberģs, Ķahnis Tščasče. (W. G. A.)

b) Baltijas notifumi.

No Majoreem. Kā tagad galīgi nolēmts, tad muħšu teatra tehros Adolfs Alunana īģš nu reīš ari muħšeģos apģeemos, turklatht wehl pīrmo reīš wīšā šawā muħščā. Šchi sīnā šche šazehluše leeku preeku un jo wairak tamdeht, kā nedabūšim neween eepaģhštees ar pašču Alunana īģu un wīna īšlaweto mahģflu, bet ari ar wīšu wīna Želgawas teatra personālu, par kuru ešam laģģušči un bīħreģušči jau daudš laba. Īsrahdes notīšs šcheģeenes Labdarības beedribas telpās un īr nolīktas us sešdeenu, 24. augustu, un us fweħtdeenu, 25. augustu. Abas īsrahdem īsredsetās lugaš šche wehl gluschi jaunās, nelad ne-redsetas. Pīrmo wakarū muħš eepaģhštīnās ar Adolfa Alunana šadšīwies ainu „Pahģēģibā un nababģibā“ un otrā wakarā dabūšim nolīktitees Dstrowka 4 žehleenu to-medģiģā „Pateģģiba laba, bet laime wehl labata.“ Žil mums sinams, tad peħdeģā, no J. Kalnina tulkotā luga wehl nekur naw īsrahđita un tā tad muħšu statute buħš ta pīrma, kural buħš gods peesčīstis, šcho leelā kreewu rakšneeka darbu pašneegt Latweescheem. Ari ar šawām kupleģam Alunana īģš muħš eepaģhštīnāščot, kuru pawā-dīščanai panemšot līhđi no Želgawas wafara teatra orķestri. No eewehroģamakeem Alunana teatra speħ-keem, kas wīnu pawāģis us Majoreem, buhtu minami pašča teatra direktora meita Marija Alunana īģše un Seħrona īģše, kā ari wehl blatus ezejēnitam weesim no Rīgas Latv. staturwes L. Waldschmidta īģa weīklee akteeri Trimpus, Dranweeka, Smilģas, Semīšča un žiti kungī. Žil jau tagad staidri nomanams, tad šcheģeenes un apfahrtneš publika nelaidīs wīš gadģumu, reīš baudīt kreemas teatra īsrahdes, neīšleetoju garam. —b—

Majoru: Dubultu Labdarības beedribas saħlē, kā mums no juħmalas weħsta, senakais Rīgas „Artadģijas“ teatra wadonš M. Stīħnusa īģš fweħtdeem, 11. augustā īsriħto teatra īsrahđi, kural īsraudstīta 5-žehleenu joku luga ar dšeedaščanu „Beltāla meita“. Īsrahđē no Rīgas akteerem peedalas dašči labi pašģhstami speħi, kā Swahrgutu Edwards, J. Dinweets, waronu teħlotaja D. Wuzeneka īģše, Anna Raħtrīn īģše u. w. Ķ. Eglin-Raħtras īģše, kura pašģhstama kā weena no muħšu laba-lajām dšeedataģam, šawā lomā eepīnuš wairak dšeesmu preeelšnešumus. Peħz teatra weeta eerahđita ari dantšcheem. —an—

Walkas-Pernawas šaru dšelšģelam jaleekt saģinas wairš tīf laħdām 15 werstem. Peħz šcha darba nobeģiščanas Walka ar Pernawu jau buħš šaweenotas.

Rannas pīš prowīsoram P. Behršnam atķautš ta laukapteeķu pahģzelt us weeteģo daktera muišču Annen-thal, pašča namā.

Apleģģības eeguwsči: us gimnaģģiju un proģimnaģģiju školotaja gradu: Wāģģiģš Plotnikowš; us mahģ-školotaja: Ķriģis Wediģš; us mahģškolotajas: Šena Herģ-marķ, Helena Korbaħ, Ķrena Neuman, Selma Kornet, Šchelomita Egģi, Gertrude Grube, Merģja Ķaģfel; us pilšehtas draudšes školotaja: Ķimars Alģģnīš; us elementar-školotajas: Marija Bergman.

Ķautajums par Gauģas šaweenoščanu ar Daugawu jau īģģus gadus nenoeet no deenas laħrtības weeteģas muiščneezības daščadģiģas seħdēs, kuras ušdewumā daščadģas personas jau wairak reīšas īsbarģģuščas pama-tiģus augšģeģo upju un gar tam atrodosģo apģabalu apluhģojumus. Šchimbriščam šchis proģektis eēntereģeģis ari fatģģmes žetu pahģrwaldi un tā tad, redšams, jau turwu šawā galīgā nolahrtoščanai. Bes Gauģas un Daugawas, kuras tel pa no dabas tīf bagatģģi fweħtiteem apģabaleem, jaunajai upju šģstamai nodomats peeweenot ari

*) Sal. Wīst, Landwirtschaftl. Maschinenkunde 1889. S. 15 und 217.
 **) Menjel und Kengeler's Kalender 1896. S. 146.

wehl Mehtraines (Embachas) upi, zaur to panahama Rigas ostas faveenoschana pa uhdeni ar linu ruhpniezibas zentru — Plestamas gubernu. Preefsh lahdam deenam augšchjās upes apluhfoja Peterburgas apgabala fatifsmes zeku preefshneeks inscheneers Nagels. No Jurjewas wisch twaikoni nobrauzā lihds Peipus esaram un pehz tam at-pakaf pa Mehtrainsi us augšchu, Wirjewas esarā un pa majo Mehtrainsi lihds pašchāi isielai. Natti no 18. uš 19. julijs neleelais twaikonitis „Laima“ kluwa isjels no Mehtraines, ar sirgeem pahwestis par saufumu un nolaisis uhdeni Gaujā pee Sibles meestina, no kureenes inscheneers Nagels Keisaristās Widfemes ekonomifstas beedribas lozetta fon zur-Mühlēna pawadiba sahla dotees pa lihsumaino un kehřschaino Gaujas augšchgalu us leju, kas pee tam israhbija eewehrojamas grubtības fufoschānai. Kaut gan twaikoniti pašahwigi atradās diwi lofchi — weetejee swejneeki, pehz kuru norahbijumeem laimigi pahčbrauzā fehřtus un diwus kehřschus Staleles turumā, tad brauzeens nebeidjās bej katastrofas. Pee treschā kehřschā, „Krahzes“ (pee Walmeeras), zaur ahrlahrteji semu uhdenā stahwolkī tilai diwi pehdās dšiki peldošchā „Laima“ usduhrās us atmeneem un dabuja dibenā zaurumu. Twaikoniti tublin laimejās usdših fehřti, kur tas ari nogrima. Wiš „Laimas“ pašascheeri laimigi nokluma malā. Weizinadams projekta isweřschānu inscheneers Nagels Rigas ostai parahda wehl weenu leelu labumu, tā ka no uhdena zeku faveenoschānas no Peipus esara lihds Rigai fagaidama ne tilai eewehrojamas Widfemes gubernas dalas fainneezifto apstahktu us-laboschāna, bet art leelata dšihwiba Rigas ostas tirdzneezibā.

No Uraischeem. Peektdeen, 26. julijs, schejeenes draudjes stolotajs J. Pelels kungš swehtija sawus 25-gadu amata swehtifus. Jau no rihta gawilneeku modināja wina agralee stolneeki dšefmu stanam. Weefu bija eerades prahws pulks, pa leelalai dafai amata beedri un gawilneeka agralee stolneeki no dafschadām Latwijās malam. Pehdejo wahrdā Pelels kungam tila pašneegts kofchs fotografiju albums un felta pulstēns, tā sħme, ka stolneeki jawa weža stolotaja nebija aismirfufchi ari pehz gadeem, dafchi pat sweřchatnē, tahtu no dšimtenes domadami par winu. Gan nopeetnās, gan ari jaurtrās runās tila aistrahbits us gawilneeka nopelneem tillab wina amata, tā ari pašchālā darbiba, garigās fadhřwes un wispahrigi derigu mehrku weizinaschānā. Tika godam mineti muhřu wejee zensoni, ar kureem gawilneeks reis dšihwojis turā draudšibā, tā ari aistulstinati wisjaunato laiku jautajumi un zenteeni, kuri, tā šcho rindinu rakstifstās pahřleezinajās, atrod dšihwu intereři un atstānu muhřu tautā, fewisfchi tās jaunatā pa-audšē.

No Zirfas. (Beigās no stahsta par „flaweno Uingeri“.) Saimneeks un stroders, Jahnis Waiwars, „Mahjas Weefa“ 31. numurā jo pašchi pahřstahstifis par sawu „Klingerā leetu“, tomehr man te wehl kas japre-metina, ihpafchi pee ta, kas greests pret manu sħojumu. Waiwars faka, ta tas leefot dširdet „leetas pateřibu“, it tā es nebuhtu pee pateřibas turejees, bet no mana raksta ne teifuma neapghafch, tilai to wehl loti paplašchāna. Bet Waiwars gan naw pateřs, waj ari maldas lab faka, ka es eewehrojot lahtu stahpibu, peemehram wellot fainneeku strod-eram preefshā, un apstahfot zilweku us preefshu zenschānos, jo no mana raksta ta newar islast. Tapat negribu no-leegt, ka no dafcha strodēra war isnahřt eewehrojams wihřs. „Balls“ pat wihřs wihřs par tahdeem tura, jo sawā schā gada 30. numurā tos nostahda stolotajeem lihdsās un no-sauz par „zenteem tautescheem“, bet par wineem to wairaf spreeřt nepeeder pee leetas, tadeht wehl tilai lahdu wahrdū par „Klingerā“. Waiwars domā, ka es gribejis L—u aistahwet un „Klingerā apsegt“, tadeht nebuhtu tu-rejees pee pateřibas un tadeht, it tā to peerahbidams, us-aižina mani „nefehřtees aif 4 burteem“. Neturu par wajadřigu parafstif sawu pilnu wahrdū, jo pašchu pagastā loti labi sħams, jif schāi leetā pateřibas Bahwara pilnam wahrdam, jif maneem burteem, un sweřcheem lastajeem tas weenalga, tā es rakstu sawu pilnu wahrdū. Tadeht zeredams, ka zeen. lastifai manu sħojumu, pazeřif fapra-tufchi un nomanijufchi, lahds noluhřs Waiwara pret-rakstam un frašem par Egipteescheem, fahbu, 1/16 datu no weetneeku fapulzes u. z. beidřu no sawas pufes šcho „Klingerā“ leetu un domaju, ka ari Waiwars ir peeteefofchi isranajees.

No Weifmaneeem. „Mahjas Weefa“ 31. numurā no Weifmaneeem parahbdijās sħojums, parafstifis ar burtu „W.“, kas schejeenes dšeedataju lori un dafchus zitus no-stahda nelabā gaimā. Wišā sħojumā spihd zauri noluhřs weetejā stolotaja D. Iga rihřofchānos usleikt, lo deemschehl pagafst ne-eewehro. Tā Weifmanēs, lai gan pašahwot wairaf gadus dšeed. lori, kurešch farihřlojis isřihřlojumus, bet bej dšeedaschānas, un tilai stolotajs D. Igs pagahjufcho wafaru esot isřihřlojis „fakumu swehtifus“ ar wairafbalřgu dšeedaschānu, kas schejeeneescheem bijufi „sweřcha leeta“. Tas naw pateřiba. Jau preefsh D. atmahřschānas wairaf gadus isřihřloja 3—4 isřihřlojumus par gadu un latru pufch-loja ar wairafbalřgu dšeedaschānu. Ari „fakumu swehtif“ schejeeneescheem nebuht naw sweřcha leeta. War teikt, ka

schejeeneeschee par dauts nopuhlas ar „fakumu swehtifem“, jo mař swehtifemū wafarā, kur weens waj otis laimimū foris neiseet „fakumēs“. Pawifam nepeedodami W. ap-waino dšeed. lori. Sche wisch D. Igu nostahda tā pra-weeti, kas „tās tairnibas deht“ top nizinats. Te W. stahsta tā peemehru: ka lahdreis stolotajs D. Igs mehřina lora dšeedatajeem isřahdrot, ka wezakeem wairaf wajagot ruh-petees par dehtu un meitu isřihřlofchānu, tad dšeedataji to nehmuřchi kaunā, teifufchi ka tas esot par dauts un D. Igu tā derigentu atmefufchi un peesfehřufchees P. Igam. Sche lats nopeetnis lastifis buhs břihejees par lora eedomibu. Par schahdeem padomeem mehř D. Igam tilai pateřamees, bet ar pilnu pateřibu waram apgalwot, ka wiřā lori ne-atrafees ne weenas perfonas, kas par to justos apwainotā un tāpat ne weena neatrafees, kas domajās isřeees, waj ka isřihřtibas par dauts. Bet lamdeht schahda atstahschānās notifufi, to zeen. lastifajeem labi waram pašahdrot.

Jau pašchā sawā darbības fahřumā D. Igs wairaf reifēs bij isřeeis scheshlofchānos, ka lori un pat wiřā pa-gastā ne-esot nelahdas fewisfchās inteligenzes, tā tas bijis peemehram wina agratajā dšihwes weetā. Sewifchi stary lora dšeedatajam ne-esot neweenas isřihřtotafās jaunfudfēs, kas prařtot wahřifki runat un flawerees spehlet. Gan teefa, mums mař tahdu dšeedataju, kas buhs wairaf apmellejufchi, tā pagasta stolu un ari dšihwe teem naw wairaf watas tā tilai swehtifdeenas stahdat pee pašchiflihtofchānās, bet schim-břiřscham ari wiřā pagastā mař wairaf isřihřtotu dšeedataju famelleřim un mehř domajām, ka ari D. Igam wajadřeja peemehrotees muhřu apstahkfeem. Tad wehl D. Igs wairaf reifēs bij isřeeis, ka tam lora wadifschāna esot par nastu, aifnemot dauts laika u. t. t., un schahdejadi lita noprařt, tā us lori fktas. Rā schahdās reifēs mehřs buht, tad stary dirigentu D. Igu un dafcheem dšeedatajeem zehřās afas domu stahpibas, kuras D. Igs nebuht newehřlejas isřihřzinat. Pehdigi D. Igs nelifās par lori ne finot un uš wifu wa-faras břiřhwilauku atstahja schejeeni. Tā ka dšeed. loris lahpraht newehřlejas wifu wafaru sħaufst, tad dafchi lora lozefki greefās ar luhřumu pee zitreifējā lora dirigenta P. Iga, lai tas usnemtos lora wadibu. Bet, ka sħams, ta-gadejōs laifōs pag. fřihřworeem loti dauts darba, tad labi faprotams, ka P. Igs lahpraht lora wadifschānu negribeja usnemtees. Weigās P. Igs, eewehrojot apstahktus, ari us laizinu nehmas lori wadit.

Jau lofchā gada laika sche fahřa nobibinatees puhteju loris, tam ari W. sawā sħojumā naw aismirfš fadot. Saprotams, ka jaunee eefahjeji naw nelahdi mahřleneeki; neisřihřlo jau ari wini konzertus, jeb nepuhřch par mafku, bet til palupřina garigu dšeedaschānu lambarōs. Pest pro-tams weegli, bet ne to ihwest. Schahds pašahřtums dřiřfat pabalstams nelā nolengajams. Ka schis puhteju loris sawā ihřā muhřchā deefgan eewingrinajees un eewehřibu ispe-niēes, to leezina tas apstahktis, ka wisch teel beefchi us-aižinats lambarōs dšeedaschānu pufchfot.

Jelgawas pilsonim Frijim Brilem atkauts Kreewu un Latweřschu walodā isdot jaunū nedefas awifš wahrdā „Сельскіе хозяйства“ — „Lauhaimneeks“, kura programa fetofcha: dafchadi fudinajumi atteezofchees us dafschadeem lauhaimneezibas jareem, kustamas un netulamas mantības pahřdofchānu, weetu peedahwajumeem un melleřchānu, kee-geku, peenfaimneezibas rafchojumu pahřdofchānu u. t. t., u. t. t., u. t. t. (Wald. Weřftn.)

Par Dalbes draudjes mahřitaju 28. julijs, tā „D. Igt.“ fimo, eewests Pauls Grote.

No Wez-Platonēs. „Mahjas Weefa“ řch. g. 25. numurā atradās no schejeenes sħojums par lahdu muhřu pagastā pašrahdatu sawadu darbu. Rahds jaunš faim-neeks bij sawam radam J. L., kas toreis atradās — til pat labi tā bej pajumta, sawas mahjas isnomajis, bet funkanais J. L. nebij aif pateřibas neween renti samahřat aismirfš, bet galu galā wehl padřina sawu labdari is wina, lahřrdigā rada, pašcha ihpafchuma. Sħojuma beigās bij „Mahjas Weef“ isřajita wehřschānās, kaut jel atrařtos pašaulē labš zilweks, kas jaunani, is sawām mahjam is-řimtam faimneekam peepalihřfetu un tā gahřdatu, ka ne-dširedetā nebuřschāna nepalifku nesobita. Un paluht, to atkaf-tiba eespehi, paluht, lahds swars drulatam wahrdam! We-radās teefcham labš zilweks, padřihřtam faimneekam pilnigi nepafřstams, kas bij lařifis „Mahjas Weef“ par pee mums pašrahdato sawadu darbu. Schis kreetnais wihřs ar řehi ihřā weetā isřināja isřihřtā faimneeka wahřdu un dšihwes weetu, usmelleja to un peedahwaja winam wihřs prahwas weřchānai wajadřigos leelos nandas lihřsektus. Tā tad nu ar řehi augřřrdigā wihřa peepalihřfibu leeta nems dřiřřumā zitu wifseenu un tairnibai nebuhs japaleek launā. Bet jofjiga bij J. L. isřureschānās pa to laiku. Proteet sħojums bij no „Mahjas Weefa“ pahřgahřis ari Wahzu laikrafstōs un te nu smalfajam J. L. Igm. netruřcha duř-řchās, „Rig. Rundschau“ aif eefuhřit rakstu, kura wisch wifu notifumu mehřināja nolcegt. Sħams, J. L. bij deefgan ismanigš, pašchā „Mahjas Weef“ neatpehřtot sħojumu par wina, J. L. „watenajeem“ darbeem, jo tas it labi noprata, ka schahds wina eesuhřtjums latwifkam laikrafstam fazeltu řehi wispahřigus smeeklus, tamdeht, ka latram beřnam muhřu

pagastā sħams, tā J. L. sawam labdarim pateřjees. To-mehr řchahds J. L. a rakstis „Rundschau“ bij deefgan berigš, jo zaur wihu isnahja pateřfšā gaimā, ka J. L. til sawadi rihřlodamees stahwejis neween amata, bet, pats wais neřpehdams noturet ar waru nonemtas mahjas, tās wehl „isřnomajis“ lahdam žitam wihřam. Tā tad rihřlof-schānās!! Nu waram gan buht finlahřigi uš řchahdas jaulas leetas isnahřumu! Apfokos „Mahjas Weefa“ zeen. lastifajeem par to pašinot.

No Teel-Wirjawas. Pee mums lahdas nedefas atpakaf notifa it sawads atgahřjums: isřaudās peepeschi pa wifu pagastu walodās, ka muhřu teefas un waldes rakst-weibis, S. Igs, fahřimis ar — řpitalibu un tā ka S. im wehřlaf ari parahbdijās lahdi isřimū waiģā, bij wifōs pee mums peeweenotōs pagafstōs tilai weena balšs řřrdama un tā fkanaja: S. im ir řpitaliba! Katriš nu fargajās, jif ween waredams, nahřt bailigā flimneeka turumā. Pee tam fahžeeni, kas atkafhi prařija, lai rakstweidi isřaidot is pa-gasta jeb nowedot flimnijā, deenu no deenas wahřojās un tā ka nu ari wehl žiti lahdi apstahkti nelaimigo žilweku buhtu peespeebufchi, dotees projam no mums, muhřu rakst-weibis it pareifš eeređeja, ka sem lahdeem parahbdijumeem newar buht runa no fatizigas lopdřihwes un ta-deht wisch, waretu fazit, nořuda beř pehdam.

Pagahja lahdas nedefas, te jau peenahja it drořchās sħams, ka S. im nelad nebija řpitaliba peemitufe, tā winam pat ařřiti to apleezinajufchi. Waj nu no wifa ta notikuma naw gafchi ređfams, jif leelā mehřā kaudis ar sawām tā dehwetām „walodam“ war saweem lihř-žilwekem padarit kauna!

No Greenwaldes. Swehtifem, 21. julijs weetejā labdarības beedriba bija farihřlojuf preefshlahřjumu un jautajumu isřahdrofchānas wafaru, uš kuru kaudis bija ee-radufchees ne til ween no tuweenes, bet ari no tablenees, tā ka beedribas deefgan pašchās telpās bij ar wifai pilnas. Wafaru eefahřa mahřitajs G. Igs ar preefshlahřjumu: „Par fahřtibas jautajumu“, kura atstahřtija leetas, kas jau řen laikrafstu lastifajeem pašřstamas. Pehř preefsh-lahřjuma pahřgahja uš jautajumu isřahdrofchānu, kuri pa leelalai dafai bija par lauhfaimneezibu. Pirms is-řahdroja no tam pašřstama isřuhřuf seme. (Par řcho preefshmetu bija eemeřti 3 jautajumi). Šcho jautajumu isřahdroja deefgan pašchi. Pirms isřahdrojās peeweda peemehru, lahdejadi papume apstahđajama, lai ta pareifš isřuhřtu. Isřuhřufchu semi warot pašřt no řchahdam sħmem: 1) seme krahřa paleekot tumřchā; 2) mafee seme gabalini, kas ar žitu semi faharā saudejufchi sawu řřřřřřř birstot; 3) seme paleekot maiga, lahju usminot elastiga; 4) seme isřpleřchotees, pazetotees tā isřuhřufe maife un pehdigi laufs paleekot fahřch no nesahřem. Peh-dejās esot pati drořchālā sħme pee řřřřř semem. Tā ka schis jautajums wifai pašchi un pamatigi teel aprahřtis „Mahjas Weefa Semkopības peelikumā“, tad par to pašchāli nerakstifchu. Jautajumu kur derigali biřchu stropu nostahdi fawē waj paehņā, isřahdroja, ka til karřā wafarā tā řchogad labaki esot paehņā, jo wifu deenu karřā fawē stahwedami medus gahřchotees no lahřem ahrā; žitadi biřchu strops arween labaki nostahđams fawē. — Jautajumu no tam tas nahřot, ka gahřeji tagad lauhřot lihřumu un tadeht truhřstot lauhfaimneezibā stahřdneeku pahřrunaja deefgan pašchi. Lihřuma lauhřchāna esot topuř par řehřgu, tā ka pat no labeem faim-neekteem laudis eemot projam. Teefam wajagot řpreeřt deefgan afus fodus, lai gahřejus peespeestū lihřumu turet. Kadeht tairni lauhfaimneezibā truhřstot stahřdneeku aprah-dija no žitas pufes, ka te wainigi lauhfaimneezibas geuhřis stahwoflis un muhřu ahtri usplauřtōschā ruhpnieziba, ar kuru lauhfaimneeziba grubti wafefchot fahzenstees, tadeht ka lauhfaimneezibā nelad newareřchot til leelā mehřā isřleetot mafschinas, tā tairni leekruhpnieziba. — Jautajumu, ka isřfagatees no rudřu žirteem isřahdroja, ka esot wifai mař řehřmigu lihřsektu; tā labako mineja: wajagot žulija mehřefi katra papurwes lautā apseht lahdu řchauru biřfi wispahři ar rudřeem; uš řcho biřfi tad heřřu muřcha řeidfo-tees deht fawas olinas (no kura isřperotees pašřstamais rudřu žirtejs), kureš fawē dřiř isřperinot. Šcho biřfi tad wajagot padřiku ufart zaur to tad apřofot truhřstōfcheem laifigo muřchu. Tad wehl isřahdroja dafchus žitus jau-tajumus.

No Talsēem. Āemi rokā lahdu awifēs numuru gribeđams, gandriř wifur tew metifees ažiš, ka dřiř weenā dřiř otrā pagastā waj pilřehřtinā teel nobibinatees beřmafšas bibliotekas, — wahřu fahot, teel kaut tā gahđats preefsh wispahřības. Weenigi tilai muhřu Talfi leetas guřam garo beřdarības meegu. Ja muhřu fahřahřigā beedriba gada laika farihřlo weenu teatra israhđi, weenu fakumu ball in neweenū jautajumu isřahdrofchānas wafaru, tad wina domajās eřam isřarijufe deefin lahđus warona darbus, gluřchi isřahđama is ařim, kas ihřti ir winaš mehřfis. Bet ir řchos retumis pašneegtos haurdijumus publika ween-mehr sħinajufe peenahřigā mehřā — zaur pulřigu apmellef-schānu — zeenit, — sħme, ka weenalřšiba par leetam, kas noteet „ahřpafaulē“, Talfineekteem naw wis wehl usnahřufe. Bet, tā jau fazifš, muhřu „mahřmūtas“ darbiba loti eero-

beščeta. No tās mās kas gaidams! Tītai no abreces var mums rastees, tā šalot, glahbinš. Un „glahbinš“ arī nahl! Tā šoreiļ no droščas pušes varu šinot, la pulšinš eewingrinajuščos staturves spēhlu is Želgawas nedomajis ar šejeenes wišlabako atceeru peepalibšibu šarhlot pa Mahrās laika, 15. un 16. augustā, Kadeģa lga weefnija diwas teatra israhdes. Israhdem iswehetas wiš-pahr pašihlamās lugaš, tā Apstāšas „Saudetas teefības“ un Blaumana „Pašuduščas dehš“. Šapreejajas, la žemijamee weefi naw nodomajušči muhš pabarot ar kaut lahdām sehmalam, bet Žehruščees pee muhšu dramatišlās original-literaturas wištrahščuakleem seedeem. Domajams, la Tāšneeki apbalwos winus ar atšinibu un aboš wataroš eeradišees prahwā flaitā. Scheit buhš isdewiba latram muhšeneščam pirmo reiši noštatitees staturves ainās, kuras samā laikā sajehluščas wišā Latwijā tahdu uštrauktumu, un ne titween noštatitees, bet arī šaštahbit špreebumu par to, žil israhdamās lugaš dšihwes pateefības un žil dšihwes pateefības teem bilseem garineem, las peem „Saudetas teefības“ nopehlušči. Tā tad, laipno laštaj un laipnā laštaja, uš tihščanos teatra šahlē!

c) No žitām Kreewijas pušem.

Peterburgas štrahdneeku streiks. Par štrahdneeku atraučanos no darba daščās Peterburgas fabrikās, las wišlās no 24. maja lihš 17. junjam „Waldibas Weštneši“ (Nr. 158) lasamas šahdas plaščatas šinas: „Parāšā darba gaita daščās Peterburgas manufaturās škuwa pahtraukta žaur štrahdneeku leegščanos šawus darbus turpinat. Streiks lahtmetā no 24. maja lihš 5. junjam pašahwigi peenembamees aptwehra 19 fabrikās un tāpat pašahwigi nobeigdamees wišlās lihš 17. junjam.“
 Paš šahštuma eemešlīs darbu aptureščanai bija pahpreatumi šarp fabrikanteem un štrahdneekem Winu Keiša-rišo Majestatu kronesčanās šwehtu šwineščanas ilguma žautajumā. Šamatojotees uš fabriku inspežiju norahdi-jumeem, šabritanti 14. majā darbus aptureja un nolehma štrahdneekem ismaksat šchis deenas algu, tāpat arī attahwa štrahdneekem darbā ne-ecraštees abās nahlamās deenās (15. un 16. majā), tāšču algu par šchim pehdejam nešmaksat; štrahdneeki turpretim pašahweja uš to, la wineem šaptu šamafatas arī abās pahrejās šwehtu deenas; šchetras fabrikās Narwas pilšehtas dašā šchajās deenās arī pateefi nešehras pee darba.

Turpmā — no 17. maja wišas fabrikās bija pilnā darbā.

23. majā Kreewu šohwilnās manufaturas šantorī eeradās 102 algahšči, tā šaultee „pušas“, un peepražija atlihdštinajumu par wišām trijam kronesčanās deenam. Šantoris ispidbija winu prašjumus. No šabritanta ataižinatam fabriku inspektoram algahšči pašnoja, la wini wehl beš tam wehlotees dabut šamafšu par leelo laiku, kuru wini pawadot pee darba žaur to apšahli, la maščinas šahlot štrahdat agrati, nekā šitumigi noteikš: il deenas apmešram 20 minutes agrati. Šaut gan šabritas administrāžija šchi prašjuma pareišibu atšina, algahšči 24. majā štrahdaja tilai lihš pušdeeni, aišgahja uš mahjam un darbā neat-grešās lihš pirmdeeni, 27. majam; šchā deenā wini, lihš pušdeeni noštrahdajušči, no jauna un šchoreiš galigi, meta darbu pee malas.

Reewestee atgadījumi bija preeščetšči wišpahrejam štreklam; kura isštee pamata žehloni isšaidrojās Želaterin-hofas manufaturā.

Apmešram nedeku eepreščš Želaterinhofas manufaturas audeži pašnoja fabrikās administrāžijai, la darba laiks, kurušč wellas no pulšten 6 rihtā lihš 8 walarā ar šundu garu pahtraušmi pušdeeni, wišadā šinā šahšhnamš. Rebabujušči šchā prašjumaš apmeerinaščanu, algahšči, audeži un atšehdišneeki šawus darbus 27. majā aptureja. 28. majā winu peemešram šeloja Šeniga šohwilnās wehrtumes un Mitrofanjewas manufaturas štrahdneeki, 29. — Triumfāšas, 30. — Rewšlas, Žaunās, Šošehwnikowa un „Alešandra“ šohwilnās wehrtumes, No eesahštuma Rewšlas wehrtumē, pehž tam arī žitās pahrejās, štreikotaji uššahdbija prašjumu, la lai darba laiks šaptu aprobeščots 12 šundam deenā, no 7 rihtā lihš 7 walarā, ar pušotras šundās ilgu pahtraušmi pušdeenas atpuhtai; la lai darba šahštums, šamehtrā, ar eefšchajās šabritibas nošajijumeem, šaptu eegrošis uš mata apšihmetā laikā un la šatlu tihriščana pa pušdeenas laiku škuhtu atžeta; šahšat bija dširdamas arī šubšibas par dašču weištaru šupju apeeščanos ar štrahdneekem, par šukuku nemščanu un isšubščanu žaur apahšmeištareem.

Škulšiba peeauga. Preeščetšči algahšči pirmo weeru aštahja štrahdneekem, kureem bija leelās šwars un žeeniba, audejeem, kuru gan šamehtrā nebija daudš, bet las žaur šawu rižibu wišas žitus štrahdneekus ašrahwa šewim lihš.

1. junijā darbi apšahjās Špašlas un Petrowšla manufaturās un Pašla fabrikā. 3. junijā štreiki šahlās

galwas pilšehtas dašās otrpus Rewas upes: Štarošamp-sonjewas manufaturā, kuras štrahdneeki peepražija darbu aptureščanu un šaiminōš atrodōščā Nowošampsonjewas fabrikā; šcheem peeebedrojās Dchtas šohwilnās wehrtumē, 4. junijā Bela un 5. junijā „Rewšlas“ wehrtumē. Štreika lišteni isšargajās weenigi Woronina fabrikā, wišmairal patejotees tam apšahšlim, la „pagahjuščā gabā darba alga tur bija pa-augštinata“ par 10 procentem, un arī tam, la 105 wihtu leelā štreikotaju partija tapa uš weetas atlaista un pahreje 895 štrahdneeki newehlejšs peedšiwot tahdu pat lišteni. Štreikotaju šopšlāiš šahlapa lihš 14,712 štrahdneekem.

Štrahdneeku štreiku isžehščanās rižiba wišās augš-čminetās fabrikās bija weenada. To eewadija šamehtrā ne-leela algahšču grupa, wehlal leeta pahgahja ishto štrahd-neeku rošās, pehž tam šcheem pehž neilgas wišinasčanās peefehjšās leelās bars štrahdneeku. Štreikotaji isšuresjās šahrtigi, nedodami nekahdu eemešlu šubrotees par meera un šahrtibas traucēščanu waj aci par pamudināščanu uš tahdu pat šustibu žitās ruhpneezibas eetaišes un fabrikās, kuras pa to laiku darbi parasti turpinajās. Wišlīgais 88,445 štrahdneeku leelāiš publiš pahrejās priwatās Peterbur-gas ruhpneezibas eetaišes palika atšahnis no šohwilnās wehrtu-pašahštuma, neparahdidams teem nekahdu materielu pabalstu eestahjuščajā bešpemas lahtmetā. Tahdā šahrtā štreikeem bija šawš špezials rakšurs un tos bija isžehlušči šohwilnās wehrtuščanās un deegu ruhpneezibas šewiščke apšahšli.

Tāšču to ne-eewehrojot, meeriga, šaut gan nešitumiga štrahdneeku nowiřiřčanās no peenahštumu ispidiščanās žetā, kuras tee šewim ušnehmušchees pret fabrikanteem, po-šošča abām pušem, bija dewušč eemešlu šaunrahšigām peršonom mehginat štreikeem peeščirš nošeeđšigu polištšu rakšuru. Ar parāšteem: „Žihnas šabeedriba par štrahd-neeku šchiras atšwabinaščanu“, „Štrahdneeku šabeedriba“ un „Mašlawas štrahdneeku šabeedriba“, parahdijās 25 da-ščada šatura isdalamās lapinas; pate pirmā parāštita 30. maja deenā, pate žaunatā un wehlatā 27. junijā. Beš šchaubam žapeenem, la šcho lapu šazeretaji eestahjuščos štreikus mehginaja isšleetot šaweem noluhštem, peedot teem šozialistiřšu rakšuru un šchahdā garā štrahdneekus wadit pehž šawās eegribas. Pee štrahdneekem greedamees agi-tatori šawās pirmajās lapās atšahrto tos prašjumus, kuras jau bija uššahdbijušči štrahdneeki; norahda uš mehřkeem, pehž šahdeem ženščas Wakar-Širopas štrahdneeki; pašubina štreikā isšuret, apšolidami pat naudas pabalstu, kurušč no Wahu štrahdneeku pušes it tā jau ešot žetā, un pašneedš padomus prahtigi isšuretees, lai nenahštu šadurščanā ar eestahdem, to štrahdneeki eewehroja pirmš lapu parahdi-ščanās jau no pašča štreika šahštuma; tāšču pehž tam lapas pilbas ušmušnosčam mahžibam pret šapitališteem, waldbas nolikumem un walšis waru. Neaprobeščodamees štrahdneekem šcho lapu šazeretaji greesčas pee šabeedribas un ušajinas to peešleetes „Škreewu šozial-demokrateem“.

Daščas lapas bija nolemtas žitām ruhpneezibas eetaišem un šabritam ar ušajinajumu štreikotajuš pabalštir un šcheem pehdejeem peemeenotees; diwas waj trihs bija nolemtās Mašlawas šabritu eetaišem. Tāšču wišai šchā nošeeđšigai propogandai nebija šelmju. Remas neluhšojotees uš tahdu lapu bešfelmišu šabeedribā wišpahri, žitur štrahdneeku we-šelais prahtš wineem neattahwa ne pahtraukš darbu šahrtigo gaitu fabrikās, ne arī pabalštir šahrtibas traucēščanu šohwilnās manufaturās žaur laulšahdu šolektiwu pašihšibu beedeem — štreikotajeem. Šitpat mašas šelmes šozial-demokratiřšajem ušajinajumeem bija ir pašču štreikotaju šarpā. Žhštā laikā isdaritas pamahžibas un peemehřigi galwas pilšehtas poližijas un šabritu inspežijas šoti neilgā laikā newehra la darbu aptureščanu, tā arī turpat žeh-šloniš pahpreatumeem šarp šabritanteem un štrahdneekem.

Peterburgas pilšehtas preeščneekes, gribedams pašfelmet darbu drihštalu ušnehmščanu no žauna, peršonigi un beš widutajeem štrahdneekem isšaidroja winu rišoščanās ne-šitumibu, aišrahdbija uš to šahrtibu, kuru eewehrojot weenigi eepšehjama winu prašjumu, apmeerinaščana, un to žetu, pa kuru eepšehjams šaut to darit štrahdneeku apšahšlu uš-laboščanai. Šcho pamahžijumu šelmes wehl weizinata tas apšahšlis, la štrahdneeku wairums nemas nejuta lihš štreikotajeem un pee štreikeem peedaližās pašwi padodamees šamehtrā neleelai darba apturetaju grupai. Uššura lihššeku isšeiščanās, kura žehlās žaur darbu aptureščanu, winus pamudinaja wehletees ušahšt no jauna šawu darba gaitu.

Žaur šchahdeem apšahšteem štreikošchana pašahwigi šahštūš nobeigtees. Želaterinhofas, Triumfāšas un „Šreewijas“ wehrtumēs štreiks wižees 8 deenas, Šeniga fabrikā — nedeku, Mitrofanjewas manufaturā — peerās deenas, Pašla un „Alešandra“ fabrikās — šchetras, Dchtas — trihs un Bela šohwilnās wehrtumē — diwas deenas.

Šchimbriřšam šahrtiba wišpahri nobibinata, darbi noteel nepahtraukti un štrahdneeki padewuščees Waldibas norahdijumeem.

Wišu apšahšlu ismekleščana, kuri bijušči par eemešlu nobeigtajeem štreikeem, nodota šabritu inspežijas waldem un Peterburgas pilšehtas preeščneezibai.

Kreewijā pehdejšs trijšs gadšs dibinatas 67 laul-šaimneezibas un laulšaimneezibas šaru beedribas.

Mašlawā pehdejšs deenās isdariti peewilžigi meh-ginajumi ar šahda Rišduščewšča isšudrotu telefonu leeleem attahšumeem. Mehginajumi, šino „Rošč. Weč.“, isdewu-ščees pilnigi apmeerinošči. Wahedi un mušla bijušči škadri un pilnigi dširdami apmešram 1300 werslu attah-šumā. Žaunāiš telefons nepraša nekahbus šewiščušs eeri-šhojumus un šaujās šahšitees ar parasto drahšču wadu, las lihš šchim nebija eepšehjams. Mehginajumi ar žauno telefonu tapšhot turpinati wehl leelāiš attahšumōš, la runā, pat lihš 10,000 werslu.

No Mašlawas. Galma-liferants R. E. Wolins 18. julijā ušgahja, la is wina mašinas isšagta brihantu rota, 18,600 rbl wehrtibā. Minetā rota atradusees šilla laštite mašinas šatu logā un to, la domā, buhšhot is-šagust šahda šagtu banda, šaštahwoščā is diweem wiřree-šcheem, šahdas apmešram 48 gabus wežas damas un šahda bešmit gabus weža šehna, kuri mašastu wairat reišes ap-šuhšojušči. Minetās peršonas, la „Rušč. Weč.“ šahšta, žita pehž žitas gahjuščas weikalā, šituščas šew rahdit da-ščadas rotas leetas, bet nekad nemo nepirkuščas.

Selšingforšā pehž Šomu awiřču šinam drihšā laikā atšlahšhot pirmo juhššolu Šomijā.

Diřchui-Nowgorodā tirdšneezibas un ruhpneezibas šongrefam drihšumā nahštees pahšpreešt šoti šwarigu žau-tajumu, proti, la šautšolās waretu šopt ruhpneezibas in-terefes. E. M. Gorščina rešerētā par šcho preeščmetu atrodas šchahdi noteikumi: 1) la labatāiš lihššelis preešč reealu šinasčanu isplatiščanas šary štrahdneekem t a j ā noluhšā, lai wineem ruhpneezibas intereš pašneegtu no-šlehgtu profesionalu isglihtibu, buhtu ušluhšojamas špezialās šwehtdeenu un wakarū klases preešč tahdeem štrahdneekem, kuri šahw deenāiš, kuras klases buhtu dibinajamas uš škreeru telnišlās beedribas štolu uššawa pamata; 2) preešč eestahščanās šchinis klases, la arī amatneezibas un žitās špezialās štolās, nebuhtu žausluhto par peeteošču tas is-glihtibas palahpeens, kuru šafneedš eelementar-, pilšehtu un šahdšču štolās, kuras nobeids jau ar diwipadešmito gadu, bet preešč mineto kursu papildinaščanas wajadsetu eerihšot papildu klases ar diwgadeju un pamāšinatu šundu šlitu; 3) projektētās štolās tās mahžibas, kuras mahža elementar-tautas štolās, papildina un mahža geografižu, dabas weh-šturi, geometrižu, linear- un šwabadu šhmesčanu, la arī peegreesch wehribu mahžestu šilštai atihšibai. Tahda pa-pildu štola, la rešerentš aprehkināiš, nešmaksatu gadā pahrat par 3000 rbl. (Pet. Weč.)

No Želejas. (Žehwa šleplawa.) Šahdā no julija pirmajām deenam dašči pelbetaji Šofnas upē ušduhšas uš maišu, kuru tad arī iswilla krasā. Maišā, kuras bija peeštees mahžinas trihsdešmit šmagš afmens, atradās žilweta šermens beš galwas ar nožiršam rotam un šahjam. Par atradumu nekawešot pahweštija poližijai, kura šarihšoja wairat laiwās ar to pahrmellet upes dibenu, warbuht tur atrodamas galwa, rolas un šahjas; tal diwu deenu melšeščana palika beš panahšumeem. 10. julijā poližijā eeradās šemuees Wāštijš Leontjewš un pašnoja, la wina tehws, kurušč nakti no šestdeenas uš šwehtdeenu aišgahjis uš pilšehtu, ne-ēšot wairš atgrešees atpašat. Leontjewam parahdija atrasto lihš rumpi, kurā tas arī atšina šawu tehwu, tāpat la maišu par tehwa peederumu. Žšwajats Leontjewš pašahštija, la nekāiš no mahjas isgahjis šahjam, panembams lihš diwus wežus maišus eepiršumeem un 30 rublus naudas. Šamehtr poližija un ismekleščanas teefnešis pa pilšehtu idarija melšeščanu un palatšaujajumus, upē pelbetaji bešni bija atrahušči atru maišu ar lihš pahrejam šermena dašam: galwu, rotam un šahjam, kuras Wāštijš tāpat atšina par šawa tehwa atšeklam un arī maišu apšihmeja par tehwa otro lihš paemto. — Daščas nekāidribas un nošpeenadibas Wāštija wairakreijejo isšaujajumu atbildes mahinaja aiš-domas pret winu pašču. Ušmelšija eebrauzams weetu, kur nogalinatā dehš bija nolijis pašuhgu, apšatija ratuš, kuri daščās weetas bija apšraipiti, ošnim; apšraipitās weetas bija wehlal pahrelaštās un apšmehretas ar degutu. Wāštiju, kuru poližija lihš šchim bija paturejušč eegiešni, apžetinaja. Uš preeščahšitumu, atšihtees un isšahštir wišu šleplawibas šetas gahjeemu, Wāštijš wairat reišas atteiza, la wiščš no wiša neta nešin un ir newainigs. 13. julijā Wāštiju noweda žetumā, kur wiščš nahšamās šwehtdeenas nakti bija šaplošjis šreksu, nowijis no ta wirwi un noščnaušees pee loga, teelineem, wehl eepreesch uš šambariřča durwim ušraššijis ar ogli: „Nolahwu weens, žitus naw lo mellet“. Wežais Leontjewš bijis tipišš wežlaiku žilweš, turigš un šlops šaimneekš, ar mantibu pahri par 10,000 rubkeem, kurušč pret labem procentem šawa žeema un apšahrtees šemneekem aišdewis naudu. Žehwa šleplawa panehmis lihš, rahdas, šahdas gimenes dramās nošlehpumu.

No Walaklawas. Šrimā, raduščees ušnehmēš, kureem noluhš ušmellet juhšas dibenā gušošuš miljonus. Šrimas kara laikā Walaklawas lihži wehtra nogremdejušč wairat Angku un Franšču kugus; šahšta, la uš bojā gahjuščā Angku twaikona „Reinjis-regentš“ glabati pilni diwi miljoni šelā. Bijušči jau mantas melletaji abšem-neeki, kuri nopuhlejuščees ušdabut daudšinatō „diwu miljonu

*) Peterburgā šlaita 484 fabrikas un ruhpneezibas eetaišes ar 79,157 štrahdneekem, nekšaitot lihš dšehšžela darbnijas un šrona šabritas.

fugi, sastādīti šeit leeta līgumi un, tā ruma, Norveģētis Martens jau patees ušdūrees fūlītis eesehrejūscham „Prinzim-regentam“, te par melāini līguma terminsch beldsees un leeta ijsulū. Martensa atrāstajem leelgaba leem nebijūf nelahda femiškā wehstība un tee nodost juhras pahriwalbei. Tagad, wehsta Kreemu awiseš, juhras dibena pahrimeltescham ušnehmeeš Kreemu — Plastunow, apgabdarjes ar spezialu apākschūdena māschinu un jau ašbrauzis uš Balastawu ismehinat fawu laimi.

Schelesnowodskā 17. jūlijā wairat nekā 50 zilweki fagistejūsches ar kumisu. Wikeem pat laimi wehl ihstā laikā paspehjušchi pasneegt ahrstu palihhšibu. Lihhšigs atgabijums notizis arī pagahjušcho gadu Kaulastijas wese libas awotds.

No Signachas aprinta raksta awise „Kawlas“, ta tur nogalinata lahda milsu tchubsta. Pa Scharlas stepi nesen jahjušchi peez jachtneeki. Peepeschi stegi, kuri lihhs tam gahjušchi glusch meerigi, situschees fahnus, par to jachtneekem bijis brhnumš, bet te wini arī eeraubhjušchi milsiu tchubstlu wellamees. Weens no jachtneekem tchubstlu pahrijitīs dīwds gabalds. Tschubstlu ušschēhēschot arāduschi, ta ta bijūf norijūf weseļu aunu. (1) Weetejee eedhšwotaji stahstot, ta Scharlas stepē esot toti daudš milsu tchubstlas, lai gan tās lihhs šchin Kaulastija nebijūf chas pamantās.

No Rigas.

Arkeologiskais kongress. 1. augustā swebstwinīgi atslahja masās gildes augšējā sahle X. arkeologisko kongresu. Pee atslahschanas peeslāitama arī arkeologiskās un Latv. etnografiskās istahschu apmelleščana no kongresa dalibneeku piuseš. Pate kongresa darbiba eesahstās 2. augustā pulstien 10 preekschuss. Jahnā gildes sahle. Goda preekschneeks profesors N. Wirohows atslahja sehdi, pateidamīees par winam parahbito godu un ašrahhdamš uš fawu fataru ar Baltijas arkeologijas darbīneekem. Pezh tam nahja tai deenā wehl dīwi referati no profesoreem Uspenska un Hausmana lgeem. Sewiškī interesants bija pehdeja referats par Baltijas arkeologijas attihlischanos pehdejs 30 gabds. Pezh tam uš preekschēhēdetajas grafeenes Awarowas preekschilumū fapulse nōspreda no jauna ihdot Konstantina Grewingta rakstus. Ar to arī pirmās deenas snatniskā darbiba beidšās. Balara pulstien 8 pišēhta bija farihlojuše kongresa dalibneekem par godu spochus dahra fwehstus strehneeku dahra. Teizamais laiks un leelais eeluhgto dalibneeku stāis (pahri par 600) weizitaja scho fwehstu spochu ihdoshanos. Sestdeen, 3. augustā, no preekscheteem, kuri preeksch mums wisinteresantā, buhtu minami Bruiningta, Bielensteina, Wopensta referati. Bar. Bruiningts raksturoja Baltijas weetejo wehsturisko deedribu ihžēschanos un darbibu, Bielensteins referēja par Latweešču pilskalneem un Wopenstis par kursemes pagahiti. Bes tam uš pezhpusdeenu bija nosilti wehl 8 ziti preekschnefumi. Det eewehrojot mūhsu laikraksta telpas arī mums pat naw eespehjamš wisas referatus pee wahda minet, tur wehl to faturu zit neziš plaschi atslahstī. Tītai wehlati mums warbuht buhs eespehjamš par weenu waj otu no eewehrojamateem preekschnefumeem sewiškī referet. Tagad tītai waram eewehlet lam ween eespehjamš pascheem schis interesantās sehdes apmeklet, pee turām, ta mums sinots, peelāsch art, zit telpas to atkauj, nedalibneekus. Aug. 6 d. muišneeziba kongresa lozēkeem par gadu dos meelastu un 8. kongresa dalibneeki ihbrauts snatniskā noluhā uš Siguldu. Kongresa sehdes un darbiba wilfsees lihhs 20. augustam. Pezh 15. augustā kongresa lozēkti snatniskā noluhā ihbrauts uš Karalautschēem (Rōnigsberg).

Widsemes gubernatora funks atwehlejis:

Margreetai Behrsin wīnas grahmatu pahrdotawu un biblioteku pahrijēt uš Rīgu, Terbatas eelā Nr. 7.

Doseedsneeka apzeetinaschana. Uš Jaunselgawas aprinta preekschneekā telegramas pamāta Rīgas stēpenoškijas eeredni 27. jūlijā apzeetināja Mendeli Weilnu, kuresch apwainots dehl sleplawidās.

Cewainoschana. 29. jūlijā Dinaburgas eelā, pee mahjas Nr. 7, tahds nepasihstams zilweks cewainotaja ar nasti walgā lahdu strahdneeku, kuresch cewainojuma dehl newareja ušdot fawu wahdu. Cewainotāis nosuhitīs uš slinnizu un ismelleschana usahhta.

Melaines atgabijumi. 29. jūlijā Rungu eelā Nr. 24 lahda Rīgas mašpilfona dīwus gabus wezais behlens Leopolds Sats ihstīta pa logu ih treshā stahwa un cewainotaja galwu.

Tat pašā deenā „Feniska“ wagonu fabrikā, pee Peterburgas schojejas Nr. 14, strahdneeks Karlis Bantowisķis aih pašā neusmanības eelhuwa ar abām rotam mašinas ihfnās, pee lam winam laba kola tīla norauta. Cewainotāis nosuhitīs uš slinnizu.

30. jūlijā Peldu eelā Nr. 34, Eduarda Brūgge dshiwollī, pahrsprahga petrolejas tūna, pee lam Brūgge 63 gabus wežā mahte Lawise un 20 gabus wežā mahsa Terese stipri apbedsmajās. Ubas cewainotās tīla nowestas uš pišēhtās slinnizu, tur Terese Brūgge otrā deenā nomira.

1. augustā seščus gabus wezais sehns Roberts Swarts gahja pa Rīgas-Delas dšēšjela dambi starp Dinaburgas un Gertrudes eelam, tur winam netahst no 5. pahrbrauzamās weetas ušstrehja preekschu wilzeens un lofomotīwes rīeat nogreesa kreiso rotu. Cewainoto noweda uš slinnizu.

Ugunsgrēhki. 31. jūlijā, ap pulstien 10 watarā, leelā Mašlawas eelā Nr. 139 ihžēhlās ugunsgrēhšs, pee lam gahja bojā tahds loka schuhuis un tani atrodoschees preekschmeti, ta lamanas, rati un kalescha, kas peedereja semineelam Jahnam Pumpuram. Saudejums ušdots ap mehram 1700 rbf. leels.

Natti uš 2. augustu uš Luzawa salas ihžēhlās ugunsgrēhšs, pee lam gahja bojā weena rija un dīwi schuhni ar feenu un rudseem. Saudejums ušdots 1000 rbf. leels.

Rugueeziba.

Sinas par Latweešču fugeem. Catharina, lapt. Tschaste, 29. jul. eegahjis Littlehamptonā. Noah, lapt. Augusts, 24. jul. safneehšs Brittonferry, no Cardiffas braukdams; tāpat Jupiter, lapt. Grantis, no Swansejas ihēdamš. Uganzeem, lapt. J. Publinsk, 9. jul. no Rīgas ihbraukdams, 31. jul. safneehšs St. Malo. Mathens, lapt. Kugeneels, ihgahjis no Stelleta uš Plymouthu. Kronschatē nonahstuschi 25. jūlijā: Geschw. Damkalm, lapt. Gulbis, 25. jūnijā no Newcastle ihbraukdams, Baltzer, lapt. Mit. Grehwe, 7. jul. Brittonferry atslahdams. Silvannus, lapt. A. Thomels, 4. jul. Rīgu atslahdams, 27. jul. eegahjis Poolē. Tehwija, lapt. Fr. Kofentals, no Pensacolas (Amerikā) braukdams, 26. jul. gahjis Lizardam garam. Livadi, lapt. Dtomers, 17. jul. Rīgu atslahdams un uš Great Yarmouthu braukdams, 27. jul. gahjis Elsenerei garam; tat pašā deenā Elsenerei gahjis garam Otomar 26. jul. no seemetpuses braukdams. No deenwidpuses braukdams Elsenerei gahjis garam 26. jul. HNGQ (Fuchs?), un Amalia lapt. F. Stelemans, Kurlender, lapt. G. Melbards, 27. jul. ušnehmis zetu no Cardiffas uš Bahiju (Amerikā). Rīga, lapt. Mustars, no 7. jul. atrodas jēkā no Bahijas uš Trinidadi (Batar-Indija), tur fugis eemēs lahdu uš Stettini. Orient, lapt. P. Grehwe, 27. jun. Suttonbridge atslahdams, 28. jul. nonahjis Arlangestā. Rīgas ošā eeahzīs Lihgo. lapt. Abmulinsch, no Port Talbot, Canopus, lapt. Dschmuzneeks, no Rochestres. Anna Victoria, lapt. Mulsants, 22. jul. no Kronschatē ihbraukdams un uš Littlehamptonu dodamees, 30. jul. gahjis Elsenerei garam. Mosus, lapt. Breintops, no Karlskronas eedams, 26. jul. nonahjis Travemindē. Anna Sirius, lapt. Steffenbergs, 17. jul. no Rīgas ihēdamš, 27. jul. safneehšs Stettini. Jacob, lapt. M. Kraulle, 20. majā Lagunu (Amerikā) atslahdams, 27. jul. nonahjis Havrē. August, lapt. Rongš, no Arlangestā ihbraukdams, 26. jul. eegahjis Highbridge. nna Maria, lapt. Gertners, 25. jul. atslahjis Wehli, uš Rīgu nahdams. Joha Ana, lapt. Lahns, 25. jul. ihgahjis no Sunderlandes uš Mariageru. Zepotaja, lapt. Japohjens, no Narwas? braukdams, 30. jul. gahjis Elsenerei garam. Bernaweets Sarkholm, no Anglijas braukdams, 30. jul. gahjis Elsenerei garam. Sidens, lapt. J. Erhards, 30. jul. atslahjis Leihu, uš Karalautschēem dodamees. August, no Minascheem, no Altonas uš Gardiffu braukdams, 27. jul. gahjis Lavernocd garam. Julie Alide, lapt. Kadakas, 25. jul. ušnehmis zetu no Gooles uš Narwu. Jupiter, lapt. Krautmans, 22. jul. atslahjis St. Ubes, uš Rīgu nahdams. M-rektor, lapt. P. Walters, no 1. jul. atrodas jēkā no Champoton (Jutatana) uš Lepaju. Alexanders, lapt. Leekalns, no Narwas braukdams, 31. jul. eegahjis Rotterdamā. Walgalceems, lapt. Blahje, 1. jul. no Rīgas ihēdamš, 25. jul. nonahjis Sharpnesā. Saturn, lapt. W. Lorenzs, 27. jul. atslahjis Alog, uš Rīgu nahdams. Austrums, lapt. Bawers, 24. jul. ihgahjis no Gullēs uš Uhus. Kurjemeekem braheem Stahleem peederschš Wentspīl 1891. gadā buhwets 4-mastu Abrahams, kuresch pezh awarijas Mobile aih neidewigeem apstahleem un truhzīgās rihzības glusch lehti nesen pahrdots uštrupe Amerikaneem, tījis no teem ihlabots un 16. jūlijā fugis dewees atslah jūhrā no Mobiles uš Cienfuegos. Emma, lapt. Melks, no Beweles nahdams, 3. aug. eebrauzis Rīgas ošā.

Pee Rīgas lihhs 5. augustam peenahstuschi 1079 fugi un no Rīgas lihhs 5. augustam ašbrautschi 1066 fugi.

No ahrsemem.

Sweedrija-Norwegija. Droschfēdigals seemeta pola zetotajs Dr. Fritjofs Nansen pezh wairat nekā trihs gadu ihgāzetojuma atkal atgreesees atpakaļ pee zilwekem. „Verdens Gang“ no wina fanehmūf sehlošā fatura telegramu: „Esmu fweits un weseļs nonahzīs tehwijs pezh laimīgi pabeigatās ešpedizijas.“ 1. augustā Nansens, leitenanta Johansena parādīts, nonahzīs Wardōē (paščs Norwegijas seemelds), Rūgis „Fram“ palzīs Ledus jūhdā, domā, ta tas, seemeta straumes dshits, peenahst mālā waj nu Wardōē waf arī Bergenē. Sawa zetojuma gala mehki — seemeta polu, Nansens deemschehl naw safneehšs: wīnsch nokluwis lihhs seemeta platuma 86. gradam un 14 minūtem. Tahlati leeku ledas lautumu dehl notikt nebījis eespehjamš. Prosejors Mons Wardōē ihēzees, ta Nansena zetojuma panahltumi leeliski, kati eeshmetas dauf jaunas salas. Nansens nokluwis 4 gradu tahlati uš seemeekem nekā ziti zetotaji un pahrzeetis daudš geuhhibu.

Par seemeta pola gaisa lugotaja Andrē brauzeenu azumierli naw nelas droschš suamas. Pehdeja telegrama no 22. jūlijā (w. s.) sino, ta balons jau wairat beenas stahw peepildits, wīss uš nobrautscham sagatarwots, tal neidewigā (seemeta) wehja dehl pazelchanās ašlaweta.

Meteorologiskais zentral-institut Stokholmā peenam, ta Andrē laikam buhshot pagheles gaisā 23. jūlijā, ta ta wehšch Wardōē (Norwegija) publis no deenwibeem un tahds buhshot bijis arī Schpizbergenē. Pa tam jau ispauduschās walodas, ta Andrē ar sawu gaisa fugi pahlibojis par seemeta pola rinki un nonahzīs seme Anglu Kolumbijā. Tizamalas sinas wehl janogaida.

Franzija. Par nelahrtibam, kuras notituschās Marselja pee tur noturetām wehšču zihnam „Melnes awise“ atronam schahdas plaschālas sinas:

Wehšču zihnitaju lomu Prado zihnu aplokā schoresh ihstibija jaunās Spaneetes, pret kurām tuhstoschi no stahitajem isturejās sewiškī labwehliģi, ta ta lihhs zeturtajam wehštin wīss noriteja labatājah lahrtibā. Tat wehšču zihnitajas jītās weetas fawu mahstlu israhdot pee lopeem bija isdarjūschās Franzija noleegto nahwes duhreenu un faudis tizeja ismelstām walodam, ta zihnitajas arī Marselja „strahdaschot“ tahdā pat lahrtā. Zaur to ihklaidrojas, ta pee peekā wehščā daudšās balšis peeprahija nahwes duhreenu un tad prašjums netika eewehrots, kauschu publis eesahla aplokā mest tulschās buteles un pat weenu, otu kreshlu. Ar baltu preekschautu apbrumota kelnera parahdīschanas aplokā, kuresch rahmā garā ušlāšja eeswaiditos preekschmetus, sažehla wispahreju jaurību, tā ta publis saihgums mitejās un zihnu rihlotaji meerigi dewa shmi jēlā un pehdeja wehščā eelāschana. Par nelaimi schis bija tas patš, kuresch jau bija parahdīees tā Nr. 1. Publisku zaurwīmoja nepazēetiba, turneschana, un no tuhstoscham mutem atslaneja prašjums, lai pee ta isdarot nahwes duhreenu. Prašjums netika eewehrots. Tagad zihnu aplokā hira kreshli, galbi, dehti, lahrtis, lihstes un wīss, lo tīl warena atplehst waj nolaut, atslaneja meshonigs stānu juzeklis un weenā azumierli wisa eetaise bija pilnīgi fapostita, pahriwehstā drupu laudē, ih kuras turpat uš weetas pazehlās leesmu stabs, aprihdams to to zilweku spehki wehl nebija eespehjušchi ihpostit. Polizija stahw bes padoma un tur ta mehgina weenu ugunskuru dshēst, ušleesmo desmit ziti, jauni. Peesautajeeem uguns dshēseem beidstot tat wehl laimejas masalāis stali no uguns ihfargat un tā nowehst tahlatu nelaimi. Patš zentral-polizijas komisijas bija atstēdsees, lai nobibinatu meeru, tātchū sabwīsch ar polizisteem gribeja rahdit labu preekschshmi un faguhstit arenā nedarbu dšinejus pušangu trakalwōus, schee ar zihnas fāuzeentu: „Au taureau, au taureau!“ metās winam pascham wirfā. Beigu beigās palihgā nahja schandarmi un apzeetināja 50 nemeerneekus, no kureem 23 fagaida teefas spreedumu. Pulstien 8 watarā glihto Prado, tur 10,000 zilweku bija ihpreējūschēes un fahuhšminajūschēes, pildija wehl tīkai daschās laudēs kuhposchu drupu. Pa wehščū kluhtu nokauti, tad teefa zihnitajas fāuz pee atbīlības, ja tās leedšās rahdit nokauschanas statu, tad publika teefa pezh sawa prahta, — tur te ihējas zēsch? Wīšam trazim buhs tātchū warbuht tas labūms, ta reebigajam wehšču zihnu eeradimam walidiba warbuht ihf un ahtri daris galu.

Ar Madagaskaras šalu Frantscheem negrib un negrib weitrees. Sinas, kuras no Madagaskaras atnefuschī pehdejee pasta twaikoni, wispahri stan slittaki tā jēkād. Sastīkme starp gahwas pilsehtu un juhemalu ir ja arī ne pawīšam nobeigta, tad tal wīšmas leeliski apgruhinata un meshōs un starp klintim pasēhpuschos laupitaju ušbrukumi wairojas tibri ne-eedomajamā weidā. Eiropeschi tīt-tīt eedroschinas ihet Lananariwas tuwalā aplahrtne un naw to schaubitees, ta patš salas „galms“ stahw sakarā ar eena da juhtu parahdīschanu pret Frantscheem un wispahri Eiropescheem: par wislabako peerahdijumu tam noder triju augstu walšis eerednu Madagaskareeschu apzeetināschana zaur Frantschu kara eestahdem, kura notikuf uš prerahditas fahwehrestības pamata. — Madagaskaras darbigo kara spehstu jaunais pawehneeks generalis Gallieni Marselja eelahpis fugi, lai dotos uš fawu jauno weetu. Wīnsch salas apstahstus netura tīt wīšai kritiskūs, lahds ihleho awises un zer dumpigos saleneeku augtneekus lihhs ar wīnu palihgeem eedstimateem brīhā laikā peespeest atšīht Frantschu waras pahrswaru. „Journal des Debats“ turpretim ihfatas, ta Madagaskaras leetu stahwollis — desmit mehnechus pezh tās eeguhščanas — esot tīt neapmeerinoschš, zīt jau nu ween eespehjamš.

Italijai Abesinija dara nerimtoschās ruhpes. Pezh daschām shmem leelas, ta Meneliks domā leetus laimētām beihfotees no jauna usahht laur. Preeksch neilga laika Italeeschu kara fugis „Etna“ Sarkanā jūhrā faguhstīsa Holandeeschu twaikoni „Deltwil“ ar lahdam 5000 lastem schaujamu eerošču, munizijas un sobenu, kas bija adrefetas uš Kuratscheju. Cerotšchus apstellejis preeksch Abesinijas pasihstamais Menelika pītwarneeks inšeneeks Ngs. Ahrsemju laikraksti ihfatas, ta Italijai galu galā atleket tītai dīwi zēt: waj nu atslah fawu Ašrlas koloniju Critreju, kas tai malsajūf tīt daudš kareiwju dshiwības un tahdu mīsumu naudas, waj arī ne pahral ilgā laikā no jauna usahht ašnainu zihnu. Weenā gabljumā saudejums — walšis gods, otrā — jaunās ašnis. — Walodas par Italijas tronamantineela, Neapoles prinščā, faderinoschānos ar Melnālnes knaja Nikolaja tresho

meitu Helenu labda telegrama apstiprina par patesam. Prinsese Helene dzimusi 1873. gadā. Neapenes princis ar to ceļinieks jau senat un no jauna fastapees Jara Nikolaja II. kroneschanas svehts. Maslawā.

Kina. Kineeschu waldbiba pehdeja laika nosubhtijusi 16 Kineeschu studentus preetsch papilbinaschanas sinatnes us Eiropu. Bes tam junija ziti 13 studenti aishraufuschi us Japanu, lai estabtos Tokio augstaka mahzibas estabde. Preetschlitumu par Kineeschu studentu estabhschanos Japanas galwenaja unwersitate zehlis preetscha labds no Kineeschu submeezibas sekretareem Japanā; tatschu no wisa milfiga Kineeschu studentu bara ar niolan salafhschees 13 jshweiti, kuri aplahwejuschi sawas eenaida jubtas pret Japaneem un dewuschees to semē smellees ishlitibu.

Japanā. "Times" is Singagores pasnees wehsti, ka labda majata Japanu tara spehta nodata Formosa us dumpi fazehlschchos eedshwotajus pilnigi uswarejus. Meers no jauna nodibinats. Par to jashchaubas.

Seemel-Amerika. Nujuoras un aplahtrines eedshwotaji peerebeja teelistu larsumu. Ar ta fankto "faules duhreneu" noumshchas turpat jau labdas 300 personas; slimnizas pahrpilditas slimneelem. Pilsheta us eelam redsami sprahguschi stigi — tit dand, ka tos nemas nespechi laika aprakt. Gaisis pilbits ar puwuma smaku un weizina daschadu slimibu isjehschanos. Pehazinati saldait sprahguscho fultonu aprahschanai un eelu notihrischanai. Dand eedshwotaji pawisam fargetees isfustes no itabas.

Wasajai Deenwidus-Amerikas republikai Peru drihsa laika buhs jausahh tara teka pret labdu no winas walstiskermeņa ahtituschu lozelli. Nordisheru talnu rihta notara atrodoschos prowinsi, tagad Loreto republiku. Scho nepilnus 774,000 kwadrat-kilometrus (ap 700,000 werstes) leelo un itai no 64,000 jshweelem apdshwoto semes gabalu libhschinesas Peruaneeschu waldbibas arween nepeedodami atjabhschas newahrtā. Pehz pehdejam sinam is Bueno-Airesas un Rio-de-Schaneiro eedshwotaji tagad nolehmuschi pilnigu schhschanos no Peru un par jaunās republikas presidentu eewehstjuschi labdu Seminario. Peru waldbiba nosubhtijusi jau wairal ekspedizijas "dumpja" apspeechanai, tal par to felntem eepreetsch wehst lipri jashchaubas.

Westschi, feschlanschu, us 100 mahzimu pamata malka 55—58 lap. puba; Kreevu meeschi malka 53—54 lap. puba; Kurjemes 102 libhs 108 mahz. fm. meeschs dod 50—52 lap. puba.
Musas. Labas gaischas aujas malka 60—62 lap. puba; schahwetas aujas malka 48—52 lap. puba; Barjinas un Lwinas-Seljas aujas malka 48—52 lap. puba.
Linschklas. Stepiu sehllas us 87 1/2 proz. pamata malka 101 lap. puba; parastās brachta sehllas malka 94—95 lap. puba. Tendence: gurdena.
Linschklus ellas rauschi, fahjeenes, malka 63—66 lap. puba. Kreevu linschklus ellas rauschi malka 60—66 lap. puba. Tendence: stingra.
Saules pulu (saulgreeschu) sehllu rauschi malka 59—60 lap. puba.
Sirni malka 54—62 lap. puba.
Papas malka 60 lap. puba.
Alisas pehri par 45—47 lap. puba.
Kanapes malka 100 lap. puba.
Kanepait pa wegam.
Lini. Zenas libhschinesas. Jshiti labds itnos par R (risti) un X R X (altes risti) dod 41—42 rbi. birlawa; par Z K (gins) un X HD X (Wernalds "dohdreibanti") malka 37—38 rbi. birlawa; par S P K (superior pilhtroni) un S F P HD malka 31—34 rbi. birlawa; par P K (pilhtroni) un F P HD (smaltee pilhtroni) malka 25—27 rbi. birlawa; par P W (pilhtrahfi) un P HD (pilhtroni) malka 21—23 rbi. birlawa; par W (brahfi) un HD (dohdreibanti) dod 19—21 rbi. birlawa; par D (dreibanti) un L D malka 15—18 rbi. birlawa un par D W (dreibantbrahfi) un L D W dod 12—14 rbi. birlawa.

Pahrtikas zenas Rīgā:

lap.	lap.
Sweests, mahzina . . . 25—26	Sirni, stopa . . . 7—12
Galda meests, mahz. . . 30—35	Jauni juturirni, stopa . . . 25—30
Zublas gala, mahz. . . 17—20	Kalieti zigorini, stopa . . . 5—6
Wehrschala gala, mahz. . . 14—20	Kurs. hweeschu dshpeleti milti, mahzina . . . 3
Schahweta altas gala, mahzina . . . 8—10	Ashboli, pubra . . . 500—700
Swaiga altas gala, mahzina . . . 8—12	Bumbeeri, gartija . . . 30—40
Leia gala, mahzina . . . 14—20	Sementu ogas stopa . . . —
Schahwets schlinis, m. . . 15—20	Semenes (Mehcha), stopa . . . —
Schahw. spehs, mahz. . . 15—18	Kirschu ogas, stopa . . . —
Wiltas, gabala . . . 50—90	Jahnogas, stopa . . . 10—12
Pahli, pahra . . . 50—80	Upenes (Melnas jahnogas, jultenes), stopa . . . 17—25
Psheni, gabala . . . —	Schrschu ogas (stienes), stopa . . . 8—25
Sofis, gabala . . . —	Awenes, stopa . . . 25—40
Kalkuni, gabala . . . —	Dshwenu ogas, stopa . . . 11
Jrbes, pahrs . . . —	Schnehs, blodina . . . 15—20
Karti, pahrs . . . —	Stabbi tapositi, stopa . . . 15
Kartupeli, pubra . . . 70—100	Kafis, schahwets, mahz. . . 80
Dahrsja salnes, pubra . . . —	Kafis, hwaigs, mahz. . . 35—45
Gurki, 100 . . . 45—70	Swaigas renges, labla . . . —
Salds peens, stopa . . . 7—8	Schahwetas renges, 100 . . . 15—20
Wetis peens, stopa . . . 10	Sutini, labla . . . 80—90
Kupinats peens, stopa . . . 10	Wreitini, labla . . . 4—6
Salds trehjums, stopa . . . 20—26	Libdals (Wolgas u. t. l.) mahz. . . —
Stabhs trehjums, stopa . . . 40—50	Sandarti, plauschi, larpes . . . 15—20
Dlas, schola . . . 75—90	Libdals (weetejas) miz. . . 12—15
Sihpiti, stopa . . . 7—9	Weshchi, labla . . . 55—100
Medus, schubnas wai tejinats, mahzina . . . 25—40	
Meestli, stopa . . . 10	
Meeschu putraimi, stopa . . . 7—10	

Westschi us 120 mahzimu pamata malka 50 1/2—51 lap. puba. Tendence: gurdena.
Westschi (pubri) malka 60—80 lap. puba.
Westschi malka 51—56 lap. puba.
Musas. Labas gaischas aujas malka 60—64 lap. puba; Kurjemes aujas malka 54—60 lap. puba; Kurstas, Karlowas, Seljas-kinas, Orlas, Schewas un Barjinas aujas malka 53—60 lap. puba. Melnaujas (15 proz.) malka 50 lap. puba. Tendence: rahma.
Linschklas. 7 mehri Reifschu sehllu malka 95 lap.; 7 mehri Kreevu sehllu malka 96—97 lap.; 7 mehri Stepiu sehllu malka 100 libhs 102 lap.; 6 mehri sehllu malka — lap. Tendence: rahma.
Westschi us 100 mahz. pamata malka 68 lap. puba. Tendence: stuja.

Firgus sinas. Rīgā, 5. augustā 1896. g. Rīgas labības irgā wehst arween leela gurdeniba: 1) apgroshjumi maji. Peeprafija maj. Ka isnehmumu pehdeja sinā waretu ustatit at radjus, turus pehdejas deenas wairal peeprafija. Peeprafijai bija ar maj it refshemes turgotaji. Abriemju turgotaji atturejas. — Labības zenas Rīgā schimshscham schahdas:
Westschi, Kreevu, us 120 mahzimu pamata malka 51 lap. puba. Tendence: nenotita.
Westschi, 123—128 mahzimu smagt Kreevu weestschi malka 73—80 lap. puba; 123—125 mahzimu smagt Kurjemes weestschi malka — lap. puba. Tendence: gurdena.

P. Behrin fgm
in
R. Osol jdschi,
kā faherinaschamemes
angstu laimi!
wehst
W. C. S. P. G.
Tagad dshwostu
R. Remas eela Nr. 9, pahsa namā,
Terbatas eelas twinnuā:
Slimneeku peenemu:
darba deenas no 9—11 un 4—5,
swehts un swehts itai no 9—11.
Dr. M. Lejinsch.

Объявление
Оберпартаское волостное правленіе, Гробинскаго уѣзда, доводитъ смлкъ до вѣдомости гражданъ, что раскладка общедоступныхъ податей за 1896/97 г. между членами Оберпартаскаго общества будетъ произведена 21 и 22 августа с. г. Лица, желающіе возражать на готовый по платежу податей, могутъ въ означенное число явиться на сходъ избороителъ для представленія своихъ ходатайствъ. Недовольные раскладкою истребуютъ права подать въ 14 дневный срокъ жалобу въ Ковенскому по крестьянскимъ деламъ Гробинскаго уѣзда, въ противномъ случаѣ раскладка вступитъ въ законную силу. 22 августа с. г. будетъ назначено особою блднимъ сего общества за 1896/97 г.

Sludinajumi.
Baras pagasta walde, Grobinas aprikti, jauz scho dara sinamu, ka 21 un 22. augustā 1896 g. taps isparita no weestneku pulka nodokļa isdalishana par 1896/7 g. tadch top usajimati schi pagasta lozelli, kuri gibetu atweestinascham pie nodokļa walstschanas, cerastes minetas deenas pee weestneku pulka ar faherem peer tadshjumeem. Weronas, kas ar nodokļu isdalishanu ar meem nedshsti, war 14 deenu laika greestec ar faherem pee Grobinas aprikti samneeku teetu komisara fanga.
22. augustā ka g. tiks atī pagasta nepshjumeem ufturs par 1896/97 g. peeprefija.
Волостной старшина: Н. Седоховъ.
Волостной писарь: Э. Корнъ.

Sludinajumi.

Telefons Nr. 551. Telefons Nr. 551.

Wofala pahrweetoschana.

Rīgas Amatneeku krahj- un aisdewu kafe

(senal) Wahju Amatneeku Palihshibas beedribas krahj- un aisdewu kafe, Berga basara, III. linija)

ar scho pasius, ka kafes lokals no 1. augusta seh. g. pahrweetosch us Suworowa eelu Nr. 14, Elisabethes eelas stuhri, Kaula namā, apahschahwa un no minetas deenas kafe atwehrtā ne wairs wataros, bet latru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas, no

pulksten 10—2 deenā.

Kafe malka par eeguldshjumeem 5 1/2% gadā un nem par aisdewumeem 7—8%, pret wehrtspapireem 6%.

Wist eeguldshjumi un eemalkajumi schai kafe atshwabinati no krona nodokseem.

Direkzija.

Wana grahmata un bilshu deulatawa un durtu leetawē, Rīgā, pee Petera bahnijas, pahsa namā, usnahstise schabda jauna grahmata:

Spehks.

Romans divās datās no Fritscha Mautnera, tulkojis Augusts Deglans.
Swischi drufas nowiltums is "Mājas Weests".
15 drufas iekshnu beejumā, malka 80 lap.

Ernsts Plates.

Sirni malka 54—62 lap. puba.
Saules pulu (saulgreeschu) sehllas malka 59—60 lap. puba.
Kanapes malka 100 lap. puba. Tendence: stingra.
Alisas. Rujjas lijas malka 46—48 lap. puba; nebejas lijas malka 43—45 lap. puba un smaltās lijas malka 42 lap. puba. Tendence: rahma.

Telegramas.

Peterburgā, 5. augustā. Us Wisaugstato utaju dibina ihpashchu medaku preetsch wisfeim tara gahjeeneem Widus-Ashja no 1833.—1895. g. — "Wirdsneezibas un ruhpnenezibas awise" sino, ka oktobri nodomata pahstahwoscho labibas tarifu zaurshwoschana notitschot jau septembri. — Is Kronshchates sino, ka Widus jubrās stote, kura salahwa is fefoscheem fugeem: brumu fugeem "Imperator", "Alef-sander II." un "Nawarino", minu kreisera "Pofadnit", torpedu laimam Nr. 119 un Nr. 120, eebrauja 3. augustā jubrā. — Kalugas gubernā rubsu rashca wideja; wasaraja stahwollis apmeerinofschs. — Felaterinoflawā, ka "Now. Wrem." wehst, natti us peetdeenu pilshetas kanali noga-linats muishneeks Jereviti. Stephawiba nihtlaina. Jereviti spehlejis schachu un isgahjis dahrsja atshpirdsinates, pee tam winch no galwenas alejas nogreesees. Melaimigais nomira no labda spehrena pa galwu. Bulstiens un nauda nolaupiti. Ka doma tad tas notizis itai tai noluhā, lai maldinatu ismekletajus. — Nishni-Wolgorodā 4. augustā nodega Teratopowa nastas eestais. Saudejums milfigs. 4. augustā gubernatora krahbuhstne atflahja tirdshneezibas un ruhpnenezibas kongresu. — No Chabarowkas (Sibirija) sino, ka faules aptumshschanas apluhschana Diomoflojas zeamā (323 werstes no Chabarowkas) teizanti isdewusfees.
Berlinē, 15. (3.) augustā. Wahju walstschanzers firshts Hohenlohe ar laulatu draudieni un meitu aishrauzis us Werkeem (Kreevija). — "Reichsanzeigers" sino, ka tara ministris Bronjars fon Schellenborfs us pahsa luhgumu atlaisis no amata. Par tara ministri eezelts Hefenes dwi-shijas komanders, generallehtenants Wofers. — Von Kokes leelungu, kuresch nesen tika noteschats par fon Schradera leelungu nokauscham dshkaujā, ka dird, keisars Witums drihsunā pee Schlestija noturameem keisara maneewreem apschehloschot. — Austro-Ungarija peh Austrijas waldbibas organa "Fremdenblatt" sinam, wehlotees ufturet tagadhejo Turhijas satwaru, bet pee tam weizinat kreta nepezeeschamo reformu eewescham.

Londonā, 15. (3.) augustā. Watar sehdsja tautas weestneku nama sehdes ar krona runu, kura aishraudija, ka Anglhjas fatishme ar zitām walstim esot draudshga. — U-Hung-Uchangs schodeen aishbrauja us Eschestu, lai apmekletu Armo Gladstonu. — Seemeta yota pehtneeta Andre mahte dabujuse no fawa debla wehstul, ka tas wina wehstuli fanemot jau atradshchotes jela us mahjam.

Sofija, 17. (5.) augustā. Pehz tam kad knais Ferdinands peenchma tara ministra Petrowa atshghschanos no amata, ministru preetschneeks Stoilows eefneedja wiskas ministrijas atshghschanos no amata. Knais galigi ischhs-roschu atbildi schai leetā wehst atlizis libhs ta atpatnabshschanai is Rila klostera.

Ihpashneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildiget rebastori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Sāwita.
Доволено цензурою. — Пара, 5 августа 1896 г.

Wigas Latw. Amatn. Pal. beedr.

Krahshchanas un Aisdoschanas kafes bilanze

julija beidsamaja deenā 1896. g.

(1480 beedri. — Droschibas kapitala 111,875 rubl. 04 kop. — Elisabethes eela Nr. 16.)

Attawa:	Rbl. K.	Pasija:	Rbl. K.
Rihlu aisdewumu rehšins . . .	1,024,019 12	Pamata kapitala rehšins . . .	10,000 —
Aisdewumu rehšins pret galw. . .	89,735 48	Dreterwa kapitala rehšins . . .	40,836 87
Pamata kapitala walst bankā . . .	10,141 60	Darishchamū kapitala rehšins . . .	61,338 17
Kafes rehšins (stahra nautā) . . .	5,441 57	Reguldshjumu rehšins . . .	1,048,205 07
Inwentara rehšins . . .	3,665 05	Dahchamū eenehmumu rehšins 108,066 17	
Bitas bankas us fefoscha rehšina . . .	—	Prezentu rehšins . . .	40,805 22
Dahchadu isdewumu rehšins . . .	52,765 94	Dividenda rehšins . . .	10,191 42
Wchetspapiru rehšins . . .	8,155 07	Pahrelofchis rehšins . . .	2,264 81
Migu rehšins . . .	3,010 —	Rahstshchanas rehšins . . .	1,068 50
Sichu isdewumu rehšins . . .	2,677 67		
Imobiliju rehšins . . .	122,864 73		
	Rbl. 1,322,476 23		Rbl. 1,322,476 23

Kafe malka par neguldshjumeem 5—5 1/2% par gadu; par aisdewumeem nem 7% par gadu; pret droschweem wehrtspapireem 1% majat.

Kafes darba laiks is latru deenu no pulst 10 libhs 2 peh. puss, isnemot nebejas swehtdeenas, bahnijas un walstshwehts. Aisdewumu peeprafijumus, kuri libhs pulst 12 preetsch puss. pee darba wedeja peceitsti, tal pahsa deenā isptida.

Wisi noguldshjumi un eemalkajumi schai kafe atshwabinati no krona procentu nodokseem.
Rīgā, augusta 1. d. 1896. g. Direkzija. — Rewisijas komisija.

Wentenbergas
drehbju
magasina,
Berga basara,
Wartas eela,
Bode Nr. 7,
Rīgā.

Karla Wentenbergas
drehbju
magasina,
Berga basara,
Wartas eela, bode Nr. 7, blalam Brigabera grahmatu pahrotawai,
peedahwa fahru bagatigo krahjumu
wisadu gatawu kungu drehbju.
Kreestni stoji, lads un iskurigs darbs un lehtas zenas.
Turpat isgatawo kungu drehbes us pahstshjumeem, is labalo sabrika adu-meem, no weentahschakeem libhs midshkallateem, peh wisaunateem safoneem. Wec-nigals schini aroda pilnigi ishlitroees spejalists Berga basara.
Ar augshjenibu
Karlis Wentenbergs,
junstes drehbneeku meistars.

